

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ปริญญา

บริหารธุรกิจ

บริหารธุรกิจ

สาขา

คณะ

เรื่อง ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลและสถาบันกวดวิชากับความคิดเห็นต่อการเสริมแรงทางบวก: กรณีศึกษาโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์

The Differences of Personal Factors and Tutoring Schools on The Opinion of Positive Reinforcement Factors: Case Study of Science Tutoring Schools

นามผู้วิจัย นายจักรพันธ์ ยิ่งคำนุ่น

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ศุภฤกษ์ สุขสมาน, รป.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์หฤทัย นำประเสริฐชัย, Ph.D.)

ประธานสาขาวิชา

(อาจารย์นันทวุฒิ ลือมรสิริ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่

เดือน

พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลและสถาบันกวดวิชากับความคิดเห็นต่อการเสริมแรงทางบวก
กรณีศึกษาโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์

The Differences of Personal Factors and Tutoring Schools on the Opinion of Positive
Reinforcement Factors: Case Study of Science Tutoring Schools

โดย

นายจักรพันธ์ ยิ่งดำนุ่น

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จักรพันธ์ ยิ่งคำนุ่น 2557: ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลและสถาบันกวดวิชากับความ
ความคิดเห็นต่อการเสริมแรงทางบวก กรณีศึกษาโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ศุภฤกษ์ สุขสมาน, รพ.ด. 96 หน้า

ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลและสถาบันกวดวิชากับความความคิดเห็นต่อการ
เสริมแรงทางบวก กรณีศึกษาโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของ
นักเรียนที่เลือกสมัครเรียนในสถาบันด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถาบันกวดวิชาที่
ทำการศึกษา วิชาที่เลือกเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน จำนวนวันที่เรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์ เกรด
ก่อนและหลังเรียน ระดับการพัฒนาในด้านองค์ความรู้ และเหตุผลในการเลือกเรียนกวดวิชา
ของนักเรียนที่เลือกศึกษาจำนวน 5 สถาบัน ประกอบด้วยสถาบันกวดวิชาเคมี อาจารย์อู๋
เดอะเบรน แอปพลายด์ฟิสิกส์ ออนดีมานด์และไบโอบีมเพื่อศึกษาประโยชน์ของการกวดวิชา
และระดับของปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสาย
วิทยาศาสตร์เพื่อศึกษาปัจจัยความแตกต่างส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ
สถาบันกวดวิชาที่มีความคิดเห็นต่อการเสริมแรงทางบวกของโรงเรียนกวดวิชาสาย
วิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่ศึกษาโรงเรียนกวดวิชาระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์จำนวน 5 แห่งจำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบ
สมมติฐานแต่ละข้อใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (F-test) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบเป็น
รายคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธีของ LSD ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น
ต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มี
สถาบันการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Chackrapan Yingdumnoon 2014: The Differences of Personal Factors and Tutoring Schools on the Opinion of Positive Reinforcement Factors: Case Study of Science Tutoring Schools. Master of Business Administration, Major Field: Business Administration, Faculty Business Administration. Thesis Advisor: Mr. Suparerker Sooksmarn, D.B.A. 96 pages.

The Differences of Personal Factors and Tutoring Schools on the Opinion of Positive Reinforcement Factors: Case Study of Science Tutoring Schools were to study the common characteristics of students who choose to enroll in a Tutoring Schools of gender, age, education, cost of learning, number of tutorial classes per week, students before and after school Level of improvement in the field of knowledge. and reasons for selecting tutorial classes of students who study consists of five Tutoring Schools Chemistry of Teacher Au Tutoring Schools, The Brain Tutoring Schools, Applied Physics Tutoring Schools, On Demand Tutoring Schools and Bio Beam Tutoring Schools, to study the benefits of the tutorial and the level of positive reinforcement factor affecting students in science Tutoring Schools , to study individual differences factors such as gender, age, education and tutoring Schools reviews the positive reinforcement of school science tutoring schools . The sample used in this research is that students at upper secondary schools. Number 5 of 400 science statistics used in data analysis were percentage, arithmetic mean, standard deviation The hypothesis testing each of the tests, the difference of the mean (t-test) analysis, ANOVA (F-test) to find the difference to be tested by the paired (Multiple Comparisons) with method of LSD at 0.05 level of significance.

The results showed that the sample of gender, age and education level has a different opinion on the positive reinforcement are no different. But considering samples with different tutoring schools in the opinions of different factors of positive reinforcement. Statistically significant at the 0.05 level.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งของ ดร.ศุภฤกษ์ สุขสมาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ดร.หฤทัย นาประเสริฐชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึง ดร.ทองฟู ศิริวงศ์ ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ทรงวุฒิ ไกรภัสสรพงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ และสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ทำให้งานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สมบูรณ์ ขอขอบคุณครอบครัวยิ่งดำนุ่น ที่ให้กำลังใจ และความช่วยเหลือตลอดมา ขอขอบคุณนายรัชพล กุลประดิษฐ์ ในความช่วยเหลือเรื่องการแจกแบบสอบถาม ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ โครงการบัณฑิตศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มการศึกษจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา รวมทั้งบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ และบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน สำหรับความร่วมมือ ความช่วยเหลือ และคำปรึกษา ในช่วงของการศึกษา รวมถึงขอขอบคุณสำหรับทุกๆ ความคิดเห็นที่ใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชารวมถึงผู้เขียนตำราเอกสารบทความต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และนำมาอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

จักรพันธ์ ยิ่งดำนุ่น

มิถุนายน 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมแรงทางบวก	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมแรงในรูปแบบการจูงใจ	23
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการกวดวิชา	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
กรอบแนวคิดการวิจัย	43
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	44
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	49
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	51
ผลการวิจัย	51
ข้อวิจารณ์	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย	77
ข้อเสนอแนะ	79
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	81
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	88
ภาคผนวก ข ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความน่าเชื่อถือ	93
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	96

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาในสถาบันกวตวิชาและจำนวนสถาบันกวตวิชาในช่วง พ.ศ. 2548 - 2555	2
2	กลุ่มเป้าหมายของการกวตวิชาและจุดประสงค์ของการกวตวิชา	33
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนกวตวิชาสายวิทยาศาสตร์ 5 แห่ง	45
4	แสดงจำนวน (คน) และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป	52
5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวตวิชา	55
6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของการกวตวิชา	56
7	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวตวิชาสายวิทยาศาสตร์	57
8	การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวตวิชาสายวิทยาศาสตร์จำแนกตามเพศ	58
9	การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวตวิชาสายวิทยาศาสตร์จำแนกตามอายุ	60
10	การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวตวิชาสายวิทยาศาสตร์จำแนกตามระดับการศึกษา	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ จำแนกตามสถาบันกวดวิชา	63
12	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียน ในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามสถาบันกวดวิชา	65
13	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน ด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามสถาบันกวดวิชา	67
14	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามสถาบันกวดวิชา	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนใน โรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามสถาบันกวดวิชา	72
ตารางผนวกที่		
1	ค่าระดับความน่าเชื่อถือด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)	94
2	ค่าระดับความน่าเชื่อถือด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคแบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อที่ 5 ท่านคิดว่าการกวดวิชาจะสามารถช่วยท่านในเรื่องในเรื่องต่อไปนี้ได้ มากน้อยเพียงใด	94
3	ค่าระดับความน่าเชื่อถือด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคส่วนที่ 3 ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนใน โรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์	95

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสิ่งแวดล้อม	7
2	ทฤษฎีการเรียนรู้ของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเปอเรนท์	10
3	Hierarchy Needs ของอับราฮัม มาสโลว์	24
4	กรอบแนวคิดการวิจัย	44

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การเรียนกวดวิชายังมีบทบาทที่สำคัญต่อระบบการศึกษาของไทย โดยสถาบันกวดวิชาในปัจจุบันเป็นวิวัฒนาการมาจากการกวดวิชาเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยหรือในระดับอุดมศึกษาที่มีระบบสอบคัดเลือก (Entrance Examination) หรือปัจจุบันเปลี่ยนเป็นการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบกลาง หรือ แอดมิชชัน (Central University Admissions System: CUAS) รวมไปถึงการทดสอบทั่วไป (GAT) และการทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT) โดยมีการขยายไปถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีการกวดวิชาเพื่อสอบเข้าในระดับต่างๆ อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นการสอบเข้าศึกษาต่อในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาหาความรู้ในส่วนที่ขาด การเรียนเสริมเนื้อหาและทักษะในระดับชั้นเรียนที่ผู้เรียนศึกษาในปัจจุบันและรวมไปถึงการศึกษาล่วงหน้าในชั้นเรียนต่อไป โดยการเรียนการสอนของสถาบันกวดวิชาจะมีรูปแบบที่หลากหลายรูปแบบวิธีการ ทั้งสอบแบบปกติโดยอาจารย์ หรือแบบใส่สื่อผสม ซึ่งการแข่งขันในปัจจุบันการกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น โดยเมื่อพิจารณาสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงของรัฐในบางคณะและบางสาขาวิชาที่เป็นที่นิยมทั้งสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระบบกลางแบ่งได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ มหาวิทยาลัยรัฐเดิมมหาวิทยาลัยใหม่มหาวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรวมทั้งสิ้น 48 สถาบัน (กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551)

ความต้องการเข้าศึกษาต่อในบางคณะและบางสาขาวิชาของสถาบันที่มีชื่อเสียงโดยคาดหวังว่าเมื่อจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงแล้วจะส่งผลต่อการมีหน้าที่การงานที่ดีในอนาคตอันมีผลดังกล่าวก่อให้เกิดการแข่งขันทางการศึกษาที่เพิ่มขึ้นประกอบกับระบบการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของไทยใช้วิธีการสอบคัดเลือกเป็นหลักโดยในปัจจุบันใช้การสอบระบบกลางหรือระบบแอดมิชชัน (Central university admissions system) ซึ่งเริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 (ปีการศึกษา 2548) โดยระบบแอดมิชชันจะนำผลการเรียนตลอดช่วงมัธยมศึกษา

ตอนปลายมาพิจารณาพร้อมกับคะแนนสอบทำให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำเป็นต้องทำคะแนนในระหว่างเรียนในโรงเรียนให้สูงขึ้นนักเรียนส่วนใหญ่จึงนิยมเรียนกวดวิชามากขึ้น นอกจากนี้ในปัจจุบันผู้ปกครองจำนวนมากยังให้ความสำคัญในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนกวดวิชาเพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะด้านในด้านอื่นนอกเหนือจากด้านวิชาการเช่นภาษาต่างประเทศดนตรีศิลปะ ฯลฯ นำมาซึ่งการขยายตัวของธุรกิจการกวดวิชาซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา ดังพิจารณาได้จากจำนวนโรงเรียนกวดวิชาและจำนวนนักเรียนกวดวิชาจากตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชาและจำนวนสถาบันกวดวิชาในช่วง พ.ศ. 2548 - 2555

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนกวดวิชา (คน)	จำนวนโรงเรียนกวดวิชา(แห่ง)
2548	243,980	924
2549	237,870	1,072
2550	286,090	1,109
2551	290,743	1,235
2552	324,441	1,274
2553	333,986	1,333
2554	352,930	1,476
2555	389,945	1,490

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนปี 2555

จากแนวโน้มทางธุรกิจสถาบันกวดวิชา มีแนวโน้มตลาดขยายตัวมากขึ้นในแง่ของของเด็กนักเรียนและผู้ประกอบการ (ผู้สอน) (ไพฑูรย์สินลาธน์, 2545) ทำให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่เข้าสู่ธุรกิจสถาบันกวดวิชาทุกปี โดยกลยุทธ์ธุรกิจการกวดวิชาในแต่ละสถาบันจะนำประเด็นของจุดแข็งและโอกาสออกมาต่อสู้ในสังคมธุรกิจซึ่งหากกล่าวถึงจุดเด่นที่นิยมนำมาสร้างข้อได้เปรียบเชิงธุรกิจของสถาบันกวดวิชา นั่นคือการนำปัจจัยการเสริมแรงทางบวก ศิริวรรณ (2550) กล่าวว่า การเสริมแรงเป็นสิ่งล่อใจที่สามารถก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขึ้นเช่นการให้รางวัลเป็นเครื่องกระตุ้นให้บุคคลอยากกระทำเช่นการชมเชยสามารถก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการได้ วินัย (2549) กล่าวว่า การเสริมแรง (Positive Reinforcement) เป็นการเสริมความต่อเนื่องของพฤติกรรมโดยการให้ผลกรรมเป็นตัวเสริมแรงบวกคือสิ่งตอบแทนที่ดึงดูดใจหรือพอใจเป็นรางวัลเมื่อบุคคลนั้นมีพฤติกรรมหรือปฏิบัติการเป็นที่ต้องการซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพ

ของสถาบันในการนำมาสร้างจุดแข็งเพื่อสร้างความนิยมในการสมัครเข้ากวดวิชา รวมไปถึงความมั่นคงของสถาบันในอนาคต โดยปัจจุบันสถาบันกวดวิชาเกิดขึ้นจำนวนมากมายังปี 2555 จำนวนสถาบันกวดวิชาที่จดทะเบียนอย่างถูกต้องมีถึง 1490 แห่ง(สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนปี 2555)โดยข้อมูลสำรวจสถาบันการศึกษา 5 สถาบันที่ได้รับความนิยมคือ สถาบันกวดวิชาเคมี อาจารย์อู๋เดอะเบรน แอพพลายด์ฟิสิกส์ ออนดีมานด์และไบโอบีม(ไทยรัฐ, 30 มกราคม 2554: หน้า 15)

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจ ศึกษาประสิทธิภาพของสถาบันกวดวิชา 5 สถาบัน สถาบันกวดวิชาเคมี อาจารย์อู๋เดอะเบรน แอพพลายด์ฟิสิกส์ ออนดีมานด์และไบโอบีมด้านการเสริมแรงทางบวกในการกระตุ้นการศึกษาและการสมัครเพื่อศึกษาในสถาบัน โดยศึกษาจากลักษณะข้อมูลทั่วไปคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถาบันกวดวิชาที่ทำการศึกษา วิชาที่เลือกเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน จำนวนวันที่เรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์ เกรดก่อนและหลังเรียน ระดับการพัฒนาในด้านองค์ความรู้ และเหตุผลในการเลือกเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่เลือกศึกษา รวมไปถึงการเปรียบเทียบประสิทธิภาพด้านการเสริมแรงทางบวกของแต่ละสถาบัน โดยใช้ปัจจัยทางเพศ อายุและระดับการศึกษาเพื่อพิจารณาความแตกต่างด้านจุดแข็งในการขยายตัวทางธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของนักเรียนที่เลือกสมัครเรียนในสถาบันด้าน เพศ อายุระดับการศึกษา สถาบันกวดวิชาที่ทำการศึกษา วิชาที่เลือกเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน จำนวนวันที่เรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์ เกรดก่อนและหลังเรียน ระดับการพัฒนาในด้านองค์ความรู้ และเหตุผลในการเลือกเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่เลือกศึกษาจำนวน 5 สถาบัน ประกอบด้วยสถาบันกวดวิชาเคมี อาจารย์อู๋ เดอะเบรน แอพพลายด์ฟิสิกส์ ออนดีมานด์ และไบโอบีม
2. เพื่อศึกษาประโยชน์ของการกวดวิชา และระดับของปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยความแตกต่างส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถาบันกวดวิชาที่มีความคิดเห็นต่อการเสริมแรงทางบวกของโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาการกวดวิชาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักเรียนและทำการทดสอบความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกของโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์โดยกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคือ นักเรียนที่ศึกษาโรงเรียนกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์จำนวน 5 แห่งคือสถาบันกวดวิชาเคมี อาจารย์อู่เดอะ เบรนแอฟฟลายด์ฟิสิกส์ ออนดีมานด์และไบโอบีม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบข้อมูลลักษณะทั่วไปของนักเรียนที่เลือกสมัครเรียนด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถาบันกวดวิชาที่ทำการศึกษา วิชาที่เลือกเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน จำนวนวันที่เรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์ เกรดก่อนและหลังเรียน ระดับการพัฒนาในด้านองค์ความรู้ และเหตุผลในการเลือกเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่เลือกศึกษา
2. ทราบถึงประโยชน์ของการกวดวิชา และระดับของปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์
3. เพื่อเป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการเลือกเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ และเป็นประโยชน์กับสถาบันกวดวิชาที่สามารถนำข้อมูลในการศึกษาไปปรับใช้ในการสร้างกลยุทธ์โดยใช้ความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกของโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์

นิยามศัพท์

ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ เพื่อให้เข้าใจความหมายในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ตรงกัน ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถาบันกวดวิชาที่ทำการศึกษา วิชาที่เลือกเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน จำนวนวันที่เรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์ เกรดก่อนและหลังเรียน ระดับการพัฒนาในด้านองค์ความรู้ และเหตุผลในการเลือกเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่เลือกศึกษา

สถาบันกวดวิชา หมายถึง โรงเรียนที่ก่อตั้งขึ้นเป็นพิเศษเพื่อกวดขันให้นักเรียนประสบ
เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งเป้าหมายสามัญที่สุดคือเพื่อผ่านการสอบเข้าศึกษาในระดับชั้นต่างๆหรือ
มหาวิทยาลัยเป็นต้น

สถาบันกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ หมายถึง สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋ สถาบันกวดวิชา
เดอะเบรน สถาบันกวดวิชาแอปพลายด์ฟิสิกส์ สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ และสถาบันกวดวิชา
ไบโอปิม

ประชากร หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาโรงเรียนกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสาย
วิทยาศาสตร์จำนวน 5 แห่งคือ สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋ เดอะเบรนแอปพลายด์ฟิสิกส์ ออน
ดีมานด์ และไบโอปิม

การเสริมแรงทางบวก หมายถึง การเน้นย้ำแรงจูงใจซึ่งเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงพฤติกรรม
และเป็นเทคนิคในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เป็น
การสร้างให้เกิดพฤติกรรมมากขึ้น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมแรงทางบวก
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมแรงในรูปแบบการจูงใจ
 - 2.1 ทฤษฎีการเสริมแรงในรูปแบบแรงจูงใจของมาสโลว์
 - 2.2 ทฤษฎีการเสริมแรงในรูปแบบแรงจูงใจของแมคเคลนแลนด์
3. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการกวดวิชา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมแรงทางบวก

ทฤษฎีการเสริมแรงของเบอร์รส์ เอฟ.สกินเนอร์ (1935)

ทฤษฎีการเสริมแรงพัฒนาขึ้นโดยสกินเนอร์เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาด้านพฤติกรรมนิยม (Behavioral Learning Theory) ที่เน้นในเรื่อง สิ่งเร้าและการตอบสนอง และเป็นทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นเทคนิคในการจูงใจซึ่งเรียกว่า “ทฤษฎีการเสริมแรงทางบวก” (Positive Reinforcement) เมื่อกล่าวถึงการเสริมแรงสิ่งแวดล้อมในสถาบันกวดวิชา บรรยากาศการสอนและการทำงานของอาจารย์และทีมงานของสถาบันเป็นสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดการเสริมแรงในการ

ทำงานแก่นักเรียนในโรงเรียนสิ่งแวดล้อมดี บรรยากาศการสอนมีความสุขสนุกสนานและเข้มข้น อาจารย์และทีมงานสถาบันมีความเป็นกันเองเข้าใจนักเรียน คอยเป็นกำลังใจและเอาใจใส่และมีการเสริมแรงทางบวกก็จะทำให้นักเรียนในโรงเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน

รูปแบบของทฤษฎีการเสริมแรง (Form of reinforcement) เน้นย้ำแรงจูงใจซึ่งเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงพฤติกรรม และเป็นเทคนิคในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์โดยการเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) การบริหารรางวัลตอบแทนผลการปฏิบัติเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เป็นการสร้างให้เกิดพฤติกรรมมากขึ้น ด้วยการให้รางวัลพิเศษสำหรับการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

แนวโน้มทำให้พฤติกรรมนั้นๆเกิดขึ้นอีก และถ้าพฤติกรรมใดๆที่ไม่ได้รับการเสริมแรงย่อมมีแนวโน้มทำให้ความถี่ของพฤติกรรมนั้นๆ ค่อยๆ หายไปในที่สุด ดังนั้นพฤติกรรมการเสริมแรงงานของอาจารย์และทีมงานของสถาบันจึงมีส่วนในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนในสถาบัน การเสริมแรงอาศัยหลักของการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม โดยจะเน้นถึงผลกรรมที่ได้รับหลังจากการแสดงพฤติกรรม Kardin(1975) ซึ่งสามารถเสนอแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสิ่งแวดล้อม

ที่มา: Kardin(1975)

- A คือ สภาพแวดล้อม
- S คือ สิ่งเร้า
- R คือ พฤติกรรมอันเป็นผลเนื่องมาจากสิ่งเร้า
- C คือ ผลกรรมที่มีต่อพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยที่
- C + หมายถึง ผลกรรมที่ผู้แสดงพฤติกรรมเกิดความพึงพอใจ
- C - หมายถึง ผลกรรมที่ผู้แสดงพฤติกรรมไม่พึงพอใจ

จากแผนภาพสามารถอธิบายถึงการแสดงพฤติกรรมของอินทรีย์ได้แก่ สภาพแวดล้อมจะมีสิ่งเร้าที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมตอบสนอง และหลังจากแสดงพฤติกรรมแล้วอินทรีย์จะได้รับผลกระทบตามมา ถ้าผลกระทบนั้นเป็นสิ่งที่อินทรีย์พึงพอใจจะมีแนวโน้มให้การแสดงพฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้นหรือคงที่ แต่ถ้าเป็นผลกระทบที่อินทรีย์ไม่พึงพอใจจะทำให้การแสดงพฤติกรรมลดลงหรือไม่เกิดขึ้นอีกเลยโดยแบ่งการเสริมแรงแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด (Bower and Hilgard, 1981) ดังนี้

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) หมายถึง การที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลกระทบที่พึงพอใจและผลกระทบนั้นทำให้โอกาสการแสดงพฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้นหรือคงที่ สิ่งเร้าที่เป็นผลกระทบนี้เราเรียกว่าตัวเสริมแรงทางบวก ได้แก่ อาหาร น้ำ เงิน คำชมเชย เป็นต้น

2. การเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement) หมายถึง การที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมเพื่อถอดถอนหรือหลีกเลี่ยง (Avoidance) หนี (Escape) จากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ ซึ่งสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนี้จะเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมการตอบสนองสิ่งเร้าชนิดนี้ เราเรียกว่า ตัวเสริมแรงทางลบ

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรม คือ ตัวเสริมแรงซึ่งจำแนกเป็นตัวเสริมแรงทางบวกและทางลบ เนื่องจากตัวเสริมแรงทางลบอาจก่อให้เกิดผลกระทบข้างเคียง เช่น ความเครียดทางอารมณ์ การมีพฤติกรรมการตอบสนองอย่างก้าวร้าวต่อสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ ควรใช้ตัวเสริมแรงทางบวกในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่างๆ

ตัวเสริมแรงทางบวกสามารถแบ่งได้เป็น 5 ชนิด (Kardin, 1975: 114-130) ดังนี้

1. อาหาร เป็นตัวเสริมแรงที่ไม่ต้องวางเงื่อนไข เช่น ขนม น้ำหวาน ท็อฟฟี่ เป็นต้น

2. ตัวเสริมแรงทางสังคม การใช้ตัวเสริมแรงทางสังคมอาจทำได้ทั้งทางวาจาและท่าทางซึ่งสามารถใช้ได้ทันทีในสถานการณ์ต่างๆ ไป เช่น การพูด ชมเชยนักเรียนว่าดี ดีมาก เก่งมาก น่าสนใจ ขอบคุณมาก หรือใช้ท่าทาง เช่น การยิ้มด้วยความพอใจ การแตะตัว หรือแม้แต่การยื่นมือด้วยความพอใจ เป็นต้น ตัวเสริมแรงทางสังคมเป็นตัวเสริมแรงชนิดที่ต้องวางเงื่อนไข ดังนั้นจึงมีข้อจำกัดว่าอาจใช้ไม่ได้ผลกับทุกคน เช่น การแตะตัว บางคนอาจไม่ชอบให้ใครมาแตะตัว การแตะตัวจึงไม่ถือว่าเป็นตัวเสริมแรงทางสังคมสำหรับกรณีนี้ สิ่งที่สำคัญที่ผู้ที่ใช้การเสริมแรงทางสังคมต้องตระหนักอยู่เสมอว่า ต้องใช้ความจริงใจและการกระทำอย่างสม่ำเสมอ

3. หลักฟรีเมค (Premack's Principle) คือ การใช้กิจกรรมที่บุคคลชอบกระทำมากที่สุดหรือโอกาสที่จะกระทำมีสูง เป็นตัวเสริมแรงให้กระทำการกิจกรรมที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้ทำการกิจกรรมที่ชอบมากที่สุดภายหลัง

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Information feedback) หมายถึง การได้รู้ถึงผลการกระทำของตนเองรวมทั้งความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น ซึ่งการให้ข้อมูลย้อนกลับเพียงอย่างเดียวอาจไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จึงควรนำไปสัมพันธ์กับตัวเสริมแรงอื่นๆ โดยอาจจะชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมใดจึงได้รับการเสริมแรง เช่น ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับไฟฟ้าที่ใช้ในแต่ละวัน พร้อมทั้งบอกว่าถ้าใช้ไฟฟ้าขนาดนี้ตลอดไปจะต้องจ่ายเงินเท่าใดภายในหนึ่งเดือน

5. เบียร์รธกร (Token economy) เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งอาจอยู่ในรูปคะแนน ดาว เบียร์แด้ม คุปอง ตัว หรือเงิน เป็นต้น ซึ่งสัญลักษณ์เหล่านี้สามารถเป็นตัวเสริมแรงได้ เพราะผู้รับจะเกิดการเรียนรู้ว่าเบียร์รธกรสามารถนำไปแลกสิ่งต่างๆ ได้ตามความต้องการของแต่ละบุคคล ภายใต้อำนาจในการแลกของแต่ละชนิดจึงทำให้เบียร์รธกรเป็นตัวเสริมแรงแบบแผ่ขยาย (Generalized reinforcers) ประกอบกับการใช้เบียร์รธกรสามารถให้ได้ทันทีที่เกิดพฤติกรรมเป้าหมาย เบียร์รธกร จึงมีประสิทธิภาพในการเสริมแรงมากที่สุด (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2524: 133)

ความหมายการเสริมแรงทางบวก

การเสริมแรงทางบวกคือการทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้นอันเป็นผลเนื่องมาจากผลกรรมที่ตามหลังพฤติกรรมนั้น ผลกรรมที่ทำให้พฤติกรรมมีความถี่เพิ่มขึ้นเรียกว่าตัวเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcer) ลักษณะของตัวเสริมแรงมี 2 ชนิดคือ

1. ตัวเสริมแรงปฐมภูมิเป็นตัวเสริมแรงที่มีคุณสมบัติด้วยตัวของมันเองในการตอบสนองความต้องการทางชีวภาพหรือมีผลต่อผู้ได้รับโดยตรงเช่นอาหารความเย็น เป็นต้น

2. ตัวเสริมแรงทุติยภูมิเป็นตัวเสริมแรงที่ต้องผ่านกระบวนการพัฒนาคุณสมบัติของการเป็นตัวเสริมแรงโดยการนำไปสัมพันธ์กับตัวเสริมแรงปฐมภูมิเช่นเงินรางวัลคำชมเชย เป็นต้น

ในการด้านการเสริมแรงนั้น สกินเนอร์สกินเนอร์(1935) ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยได้แยกวิธีการเสริมแรงออกเป็น 2 วิธี คือ

1. การให้การเสริมแรงทุกครั้ง (Continuous Reinforcement) เป็นการให้การเสริมแรงทุกครั้งที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

2. การให้การเสริมแรงเป็นครั้งคราว (Partial Reinforcement) เป็นการให้การเสริมแรงเป็นครั้งคราว โดยไม่ให้ทุกครั้งที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยแยกการเสริมแรงเป็นครั้งคราว ได้ดังนี้

- 2.1 เสริมแรงตามอัตราส่วนที่แน่นอน
- 2.2 เสริมแรงตามอัตราส่วนที่ไม่แน่นอน
- 2.3 เสริมแรงตามช่วงเวลาแน่นอน
- 2.4 เสริมแรงตามช่วงเวลาที่ไม่แน่นอน

การเสริมแรงแต่ละวิธีให้ผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ต่างกัน และพบว่า การเสริมแรงตามอัตราส่วนที่ไม่แน่นอนจะให้ผลดีในด้านที่พฤติกรรมที่พึงประสงค์จะเกิดขึ้นในอัตราสูงมาก และเกิดขึ้นต่อไปอีกเป็นเวลานานหลังจากที่ไม่ได้รับการเสริมแรง

จากการศึกษาและทดลองของสกินเนอร์ สกินเนอร์ และพาฟลอฟ (1935) นั้น สามารถสรุปเป็นลักษณะ และทฤษฎีการเรียนรู้ของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเปอแรนท์หรือทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำได้ดังภาพที่ 2

$$\text{การกระตุ้น} = \text{พฤติกรรม} + \text{การตอบสนอง} + \text{การเสริมแรง} = \text{การเรียนรู้}$$

ภาพที่ 2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเปอแรนท์
ที่มา: Skinner and Pavlov (1935)

ลักษณะของทฤษฎีโอเปอแรนท์

1. การตอบสนองเกิดจากอินทรีย์เป็นผู้กระทำขึ้นเอง (Operant Behavior)
2. การตอบสนองเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือจงใจ (Voluntary Response)

3. ให้ตัวเสริมแรงหลังจาก ที่มีการตอบสนองขึ้นแล้ว

4. ถือว่ารางวัลหรือตัวเสริมแรงมีความจำเป็นมากต่อการวางเงื่อนไข ซึ่งเป็นไปตามกฎแห่งความพอใจ (Law of Effect)

5. ผู้เรียนต้องทำอะไรอย่างหนึ่งอย่างใด จึงจะได้รับการเสริมแรง

6. เป็นการเรียนรู้ ที่เกี่ยวกับการตอบสนองของกระบวนการทางสมองที่สูงกว่า อันมีระบบประสาทกลางเข้าไปเกี่ยวข้อง

นอกเหนือจากการนิยาม การเสริมแรงทางบวก ที่ได้สรุปไปข้างต้นแล้ว การเสริมแรงทางบวกสามารถสรุปได้เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

Miner (1992) ได้สรุปว่าการเสริมแรงคือการกระทำใดๆ ก็ตามที่ดูมีท่าทางว่าจะเพิ่มพฤติกรรมเป็นพิเศษ

มานพและภราดี (2548) กล่าวว่าทฤษฎีเสริมแรงของ Skinner ถือ เป็นทฤษฎีที่อยู่บนพื้นฐานทางพฤติกรรมแห่งการจงใจใช้หลักการวางเงื่อนไขแบบการกระทำและเห็นว่าพฤติกรรมจะชักจูงโดยผลกรรมซึ่งผลกรรมเป็นสิ่งที่ได้รับหลังจากที่แสดงพฤติกรรมออกมาและจะมีส่วนช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้กระทำหรือแสดงพฤติกรรมนั้นอีกเรียกว่าง่าย ๆ ว่าตัวเสริมแรง (Reinforcer) ซึ่งมานพและภราดี (2548) ได้กล่าวถึงตัวเสริมแรงว่าแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. ตัวเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcers) หมายถึง รางวัลซึ่งเป็นที่พึงปรารถนาของบุคคลและรวมทั้งคำชมเงินมีเพื่อนคู่หู

2. ตัวเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcer) คือ สภาพที่บุคคลพยายามหลีกเลี่ยงไม่พึงปรารถนาเช่นการหนีจากงานที่เสี่ยงดังหรือสับสนวุ่นวาย เป็นต้น

Cherrington (1989) ได้สรุปถึงหลักการเสริมแรงทางบวกไว้ว่าเป็นการให้การเสริมแรงทางบวกหลังจากที่เกิดพฤติกรรมที่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ดังเช่นเมื่อแมวน้ำกระโดดเก็บลูกบอลที่ครูฝึกโยนไปให้ทุกครั้งก็จะได้ปลาเป็นอาหารเมื่อพนักงานทำงานเสร็จตามกำหนดหัวหน้าก็จะแสดงการยอมรับและยกย่องการทำงานของคนงานถ้าได้รับแรงเสริมทางบวกก็จะกระตุ้นให้ทำงาน

ได้ผลดีขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสของการตอบสนองการเสริมแรงทางบวกนั้นสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้มาแล้วทั้งสิ้นว่าผลของการกระทำเช่นนี้จะทำให้เกิดอะไรตามมาการเสริมแรงทางบวกที่เป็นเงินในบางครั้งก็จะถูกประเมินค่าไว้ต่ำจากบุคคลที่มีเงินพอเพียงอยู่แล้วเพราะคนงานที่ทำงานบางประเภทได้รับเงินมากตามความสามารถของเขาอยู่แล้วดังนั้นเขาจึงต้องการการเสริมแรงรูปแบบอื่นมากกว่าเช่นการยกย่องชมเชยหรือการยอมรับจากเพื่อนฝูง เป็นต้น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550) กล่าวว่า การเสริมแรงเป็นสิ่งล่อใจที่สามารถก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขึ้นเช่นการให้รางวัลเป็นเครื่องกระตุ้นให้บุคคลอยากกระทำเช่นการชมเชยสามารถก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการได้

วินัย ชีรอำพัน (2549) กล่าวว่า การเสริมแรง (Positive Reinforcement) เป็นการเสริมความต่อเนื่องของพฤติกรรมโดยการให้ผลกรรมเป็นตัวเสริมแรงบวกคือสิ่งตอบแทนที่ดึงดูดใจหรือพอใจเป็นรางวัลเมื่อบุคคลนั้นมีพฤติกรรมหรือปฏิบัติการเป็นที่ต้องการเช่นพนักงานคนหนึ่งมาทำงานหรือเข้าประชุมตรงเวลาหัวหน้างานเสริมแรงโดยกล่าวคำชมเชยและขอบคุณถือว่าเป็นการเสริมแรงบวกซึ่งเป็นรางวัลต่อการมาตรงเวลาตัวเสริมแรงบวกที่ใช้กันในการจูงใจการทำงานเช่นการจ่ายเงินการเลื่อนตำแหน่งการเพิ่มสถานภาพการได้สิทธิพิเศษการได้หยุดพักผ่อน ฯลฯ การเสริมแรงบวกเป็นตัวจูงใจที่ใช้ได้ผลที่สุดในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการได้รับรางวัลและการยอมรับความสามารถ (Reward and Recognition) ก็ถือเป็นการเสริมแรงซึ่งหมายถึงการให้รางวัลให้คำยกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณและยอมรับความสามารถของสมาชิกเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจโดยมีการกระทำอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งการพิจารณาตอบแทนแก่สมาชิกอย่างเหมาะสม Kanter (1983)

หลักการตามทฤษฎีการเสริมแรง

รูปแบบการเสริมแรง (Reinforcement Model) ซึ่งมานพและภราดี (2548) ได้อธิบายไว้มีดังนี้

1. Continuous Reinforcement Schedule คือการกระทำพฤติกรรมและได้รับรางวัลทุกครั้ง ที่แสดงพฤติกรรมก็จะได้รับรางวัลแต่โลกการทำงานจริงๆ นั้น อาจไม่ได้เป็นเช่นนี้เสมอไป การเสริมแรงอาจอยู่ในรูปแบบการเสริมแรงบางส่วนหรือเป็นบางครั้งบางคราว

2. Partial or Intermittent Reinforcement Schedule เป็นการเสริมแรงบางส่วนหรือบางครั้ง บางคราวซึ่งจะมีการเสริมแรงแบบเกี่ยวข้องกับเวลา (Interval) หรืออัตราที่แสดงออก (Ratio) ถ้าเป็น Interval การเสริมแรงจะอยู่บนพื้นฐานของเวลาที่ผ่านไปที่บุคคลได้กระทำสิ่งหรือพฤติกรรมที่น่าปรารถนา แต่ถ้าเป็น Ratio การเสริมแรงจะให้เมื่อบุคคลได้กระทำตามจำนวนครั้งที่เป็พฤติกรรมที่พึงปรารถนาทั้ง Interval และ Ratio อาจมีลักษณะเป็นแบบ Fixed หรือ Variable ก็ได้ดังนั้นจึงอาจแบ่งการเสริมแรงแบบนั้นได้เป็น 4 แบบ

2.1 Fixed Interval Schedule คือ การให้การเสริมแรงหลังจากเวลาได้ผ่านไประยะหนึ่ง พนักงานที่ได้รับค่าแรงเป็นรายชั่วโมงรายวันหรือรายเดือนเป็นตัวอย่างของการเสริมแรงแบบนี้ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 2 ประการคือการเสริมแรงไม่ได้ให้อย่างสอดคล้องกับการแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ ดังนั้นจึงเพียงคาดว่าในช่วงเวลาที่กำหนดไว้พนักงานได้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายซึ่งไม่ได้คำนึงถึงว่าเขาทำงานได้น้อยหรือมากและพนักงานรู้ได้ทุกครั้งว่าเมื่อไรเขาจะได้รับการเสริมแรง

2.2 Variable Interval Schedule เป็นวิธีการที่ใช้น้อยมากสำหรับการจ่ายค่าตอบแทน วิธีการแบบนี้การเสริมแรงจะถูกกำหนดโดยเวลาที่ผ่านไปแต่ว่ามีลักษณะของเวลาที่ไม่นั่นอนเช่น พนักงานในธุรกิจขนาดเล็กอาจจะได้รับค่าแรงเดือนละครั้งแต่เวลาที่จะจ่ายค่าแรงนั้นขึ้นอยู่กับผู้เป็นเจ้าของกิจการว่าจะจ่ายเมื่อใดการจ่ายแบบนี้ตามความสะดวกของผู้จัดการก็มีลักษณะเช่นนี้ด้วย

2.3 Fixed Ratio Schedule เป็นการเสริมแรงที่ผลของการกระทำที่มีการกำหนด พฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปของจำนวนที่แน่นอนเช่นพนักงานที่ได้รับค่าตอบแทนตามจำนวนของชิ้นส่วนที่นำมาประกอบได้ตามจำนวนตะกร้าผลไม้ที่เก็บได้หรือตามจำนวนหน้าของรายงานที่พิมพ์ได้การจ่ายแบบนี้เรียกว่าเป็นการจ่ายตามชิ้นงาน (Piecework) การจ่ายเช่นนี้เป็นการจ่ายตามพฤติกรรมที่น่าปรารถนาที่เสร็จสิ้น

2.4 Variable Ratio Schedule เป็นการเสริมแรงให้แก่การแสดงพฤติกรรมที่น่าปรารถนา โดยพิจารณาจากจำนวนที่แสดงพฤติกรรมออกมาแต่จำนวนครั้งแตกต่างกันไปสำหรับการเสริมแรง เช่นพนักงานที่หวังว่าจะได้ค่าคอมมิชชั่นเขาคต้องนำเสนอสินค้าซึ่งเชื่อว่าเป็นพฤติกรรมการทำงาน ในการขายนั้นบางครั้งเขานำเสนอแค่ครั้งเดียวเขาสามารถขายสินค้าได้ 2 ชิ้นแต่ต่อมาเขาต้องเสนอ 30 ครั้ง จึงจะขายได้ 1 ชิ้น การเสริมแบบนี้จะทำให้บุคคลมีแรงจูงใจมากเพราะการเสริมแรงเป็นไปตามความแตกต่างกันของผลการกระทำและมีลักษณะที่ทำให้ตื่นเต้นเนื่องจากว่าไม่ทราบว่เมื่อไร จะได้รับการเสริมแรงอีก

ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นปฏิกิริยาสะท้อนหลังจากเกิดกระบวนการของสิ่งเร้าและการตอบสนองซึ่งอาจเป็นการเสริมแรงแบบมีเงื่อนไขเช่นได้รับความพอใจจากรางวัลต่างๆ หรือเป็นการเสริมแรงแบบอุปนัยคือได้รับความพอใจที่มีความหวังหรือเป็นแรงจูงใจให้เกิดผลสัมฤทธิ์

นพคุณ สกุลสม(2547) กล่าวไว้ว่า. . .เราสามารถจูงใจคนได้โดยให้คนคาดหวังถึงผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตจากการกระทำหรือพฤติกรรมของเขาในปัจจุบันนั่นเองและในทางปฏิบัติผู้บริหารก็ต้องให้เขาสมหวังด้วยทุกครั้งเมื่อเขาแสดงพฤติกรรมนั้นจนกระทั่งเขาเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมและผลลัพธ์ของพฤติกรรมนั้นคือการที่ผู้บริหารสามารถใช้ความคาดหวังของเขาเป็นสิ่งที่จูงใจได้และสิ่งที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของพฤติกรรมในการเรียนรู้ก็คือแรงเสริม (Reinforcement) ซึ่งอาจทำได้หลายวิธีเช่นยกย่องชมเชย . . .

สุรพล (2545) กล่าวว่าให้การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) ซึ่งเป็นการให้รางวัลแก่พฤติกรรมที่ตรงกับความต้องการของผู้ให้การเสริมแรง (Desired Behavior) ทั้งนี้ลักษณะของการเสริมแรงหรือรางวัลที่ให้นั้นอาจเป็นได้ทั้งสิ่งที่เป็นความต้องการของร่างกายเช่น น้ำอาหารและสิ่งที่เป็นความต้องการตามลักษณะงานและโครงสร้างของงานในองค์กรเช่นการเลื่อนระดับตำแหน่งการเพิ่มผลตอบแทนการให้คำยกย่องชมเชยการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้นโดยที่การเสริมแรงเหล่านี้จะมีความเหมาะสมแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความต้องการและประสบการณ์เดิมของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนการให้รางวัลเป็นกระบวนการและโครงสร้างที่เสริมแรงและเป็นการให้รางวัลตอบแทนพฤติกรรมที่เป็นที่พึงประสงค์แก่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร (Lawler, 1990 อ้างถึงในนริรัตน์, 2542)

สิ่งล่อใจ (Incentive) หมายถึง สิ่งที่ใช้กระตุ้นให้บุคคลเกิดและไม่เกิดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ต้องการนพคุณ สกุลสม(2547) ได้แบ่งสิ่งล่อใจออกเป็น 2 ปัจจัยคือ

1. สิ่งล่อใจที่เป็นเงิน (Financial Incentive) เงินเป็นค่าตอบแทนที่ใช้แลกเปลี่ยนปัจจัยที่มนุษย์ต้องการได้หลายๆ ประการเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างงานเป็นปัจจัยสุขอนามัยและเป็นเครื่องลดความวิตกกังวลได้เงินจึงเป็นอิทธิพลเบื้องต้นค่อนข้างสูงในการจูงใจให้บุคคลทำงานการตอบแทนที่เป็นตัวเงินนี้อาจตอบแทนได้หลายรูปแบบเช่นเงินที่จ่ายตามผลงานเงินที่จ่ายตามกำหนดเวลาเงินที่จ่ายตามอาวุโสเงินที่จ่ายตามขีดความต้องการ

2. สิ่งล่อใจที่ไม่ใช่เงิน (Non-Financial Incentive) นอกจากค่าตอบแทนที่เป็นเงินแล้วคนเรายังต้องการปัจจัยอื่นๆ อีกหลายประการเช่น การได้ทำงานที่เหมาะสม (Fitting Job) การที่บุคคลได้รับมอบหมายงานที่เหมาะสมกับตนเองเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติต้องการและเป็นการจูงใจให้บุคคลทำงานและรักที่จะทำงานการรู้ว่าผลงานเป็นอย่างไร (Knowledge of Results) คนงานจะรู้สึกภูมิใจและดีใจการได้รับการติดตามงานการทำงานว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดและมีวิธีเพิ่มพูนความสามารถอย่างไร

การแข่งขัน (Competition) การแข่งขันเป็นการจูงใจในการเรียนให้ดีขึ้น

ความรู้สึกก้าวหน้า (Experience of Progress) ความรู้สึกพอใจเมื่อการเรียนได้รับผลสำเร็จและส่งผลความก้าวหน้าในการเรียน

การสรรเสริญ (Praise) เป็นสิ่งที่ทำให้คนเรากลายภูมิใจและพอใจมากกว่าคำติเตียนเพราะคำสรรเสริญนั้นเป็นการให้การสะสมความดีในทุกๆ เวลาเป็นทางเดียวที่จะแก้ความไม่พอใจหรือความคับข้องใจในการเรียนได้แต่การสรรเสริญก็ควรกระทำในขอบเขตที่เหมาะสมมิฉะนั้นจะกลายเป็นเยินยอ

การทำให้รู้สึกว่าการเรียนมีความสำคัญ (Making Jobs Important) เมื่อนักเรียนรู้ว่าสิ่งที่ได้รับมอบหมายนั้นมีความสำคัญก็จะเกิดความภาคภูมิใจ

การลดความจำเจหรือความน่าเบื่อ (Reducing Boredom) คนงานบางคนเกิดอาการท้อแท้เบื่อหน่ายไม่อยากเรียนและงานที่ได้รับมอบหมายซ้ำซากจึงไม่กระตือรือร้นที่จะทำจึงควรหาวิธีการเพื่อเสริมแรงจูงใจในการทำงานให้เพิ่มมากขึ้น

การใช้อิทธิพลทางสังคม (Social Facilitation) คือ การทำให้คนงานมีความรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งนั้นก็จะเกิดความเร้าใจกระตือรือร้นเพิ่มความรับผิดชอบและต้องการทำงานให้เสร็จเพื่อจะแสดงให้เห็นว่าเขาก็มีความสำคัญเช่นกัน

Maslow (1970 อ้างถึงใน นพคุณ สกฤตสม, 2547) ได้กล่าวไว้ในทฤษฎีสิ่งล่อใจที่เป็นเงินว่าเงินรางวัลจะตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในระดับพื้นฐานทางด้านร่างกายความปลอดภัยและความมั่นคงเท่านั้นดังนั้นค่าตอบแทนที่เป็นเงินจึงเป็นแรงจูงใจแต่เพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลยจึง

ลดความสำคัญลงและจะไปเพิ่มความต้องการประเภทอื่นเช่นชื่อเสียงเกียรติยศความต้องการขั้นอื่นๆ ที่สูงขึ้นซึ่งต้องการใช้สิ่งล่อใจที่ไม่ใช่เงินมาล่อให้เกิดแรงจูงใจนั้นจึงมีการพัฒนาการจูงใจออกเป็น 2 ประการคือ

1. การจูงใจแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Based Motivation) หมายถึง การจูงใจแบบตั้งเกณฑ์ไว้ก่อนหากผู้ปฏิบัติสามารถทำได้ก็จะได้รับรางวัล เป็นการจูงใจทางบวกหากผู้ปฏิบัติทำไม่ได้ก็ได้รับโทษเป็นการจูงใจประเภทลบการจูงใจแบบอิงเกณฑ์นั้นจะคำนึงถึงหลัก 4 ประการคือ กิจกรรม (Activity) เกณฑ์ (Criterion) ระยะเวลา (Time) สิ่งเร้าใจหรือสิ่งล่อใจ (Incentive) การจูงใจแบบอิงเกณฑ์ยังแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือการจูงใจแบบอิงเกณฑ์ประเภทบวกหมายถึงถ้าผู้บังคับบัญชาต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานเต็มความสามารถทุ่มเทให้กับงานเอาใจใส่และมีความรับผิดชอบสูงก็ควรมีการตั้งรางวัลเอาไว้ซึ่งหลักการตั้งรางวัลนี้อาจคิดโดยผู้บริหารหลายระดับหรือกลุ่มคนงานช่วยกันคิดก็ได้โดยมีข้อเสนอแนะว่าการตั้งเกณฑ์นั้นจะต้องพิจารณาจากองค์ประกอบ 3 ประการคือต้องเป็นที่ปรารถนาของผู้รับต้องสามารถทำได้ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไปต้องได้รับทันทีเมื่อจบกิจกรรมการจูงใจแบบอิงเกณฑ์ประเภทลบหมายถึงการทำโทษเกณฑ์ประเภทนี้ไม่ควรกระทำผู้บังคับบัญชาที่ดีควรตั้งเกณฑ์ไว้ก่อนเพื่อความยุติธรรมเพื่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติตามเกณฑ์และถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์นั้นก็จะลงโทษ

2. การจูงใจแบบไม่อิงเกณฑ์ (Non-Criterion Based Motivation) หมายถึง การจูงใจที่ผู้บริหารไม่ได้วางเกณฑ์อะไรไว้ก่อนจึงอาจมีทั้งส่วนดีและส่วนเสียเท่าๆกันการจูงใจแบบนี้มีความละเอียดอ่อนมากผู้ใช้จึงควรเป็นนักบริหารที่มีความสามารถเพราะเป็นเรื่องของการใช้จิตวิทยาและเทคนิคต่างๆการจูงใจแบบไม่อิงเกณฑ์นี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือการจูงใจแบบไม่อิงเกณฑ์ประเภทบวก หมายถึง ผู้บังคับบัญชาที่มีความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาการเข้าใจธรรมชาติของคนการเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์การรู้จักตนเองและผู้อื่นเช่นการชมเชยพนักงานต่อหน้าผู้อื่นเยินยอเอาใจใส่เมื่อพนักงานป่วยหรือบุคคลในครอบครัวป่วยใช้ให้เกียรติมอบให้รักษาการเมื่อติดภารกิจเยี่ยมเยียนทักทายชื่อของมาฝากให้ความเป็นกันเองสนับสนุนในหน้าที่การงานเป็นต้นนักบริหารที่ประสบความสำเร็จส่วนมากใช้การจูงใจแบบไม่อิงเกณฑ์ทั้งสิ้นผู้บังคับบัญชาต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่จะทำงานเกิดความสนใจในการทำงานเพื่อส่วนรวมเพื่อตนเองและองค์กรการจูงใจแบบไม่อิงเกณฑ์ประเภทลบหมายถึงการทำโทษผู้ใต้บังคับบัญชาโดยไม่บอกให้ทราบว่าจะทำอย่างไรซึ่งจะทำให้คนงานนั้นสนใจที่จะทำงานอย่างรับผิดชอบเช่นกันแต่ผู้ใช้ควรพิจารณาให้รอบคอบเพราะถ้าเกิดความผิดพลาดจะทำให้เกิดผลเสียกับองค์กรในระยะยาวทำให้พนักงานเสียขวัญขาดกำลังใจเกิดการสับสนมีพฤติกรรมทรยศ

งานมาสายไม่เต็มใจทำงานการสร้างกำลังใจให้พนักงานรักงานรักเพื่อนร่วมงานรักองค์กรนั้นจะมีประโยชน์มากกว่าการลงโทษตัวอย่างการจูงใจแบบไม่อิงเกณฑ์ทางลบได้แก่การไม่มอบงานให้ทำไม่สนับสนุนวางเฉยไม่สนใจเปลี่ยนหน้าที่ใหม่กล่าวชมผู้อื่นให้ฟังควบคุมอย่างใกล้ชิดไม่ให้สิทธิพิเศษเมื่อเดือดร้อนการทำโทษหรือการจูงใจแบบไม่อิงเกณฑ์ประเภทลบนี้ผู้ใช้ไม่ควรกลั่นแกล้งไม่ให้ทำงานเพราะไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้องของการบริหารงานซึ่งไม่ส่งผลดีกับหน่วยงานใดเลย

หลักการทั่วไปในการใช้การเสริมแรงทางบวกอย่างมีประสิทธิภาพ

การเสริมแรงทางบวกนั้นสามารถใช้ได้กับพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาหรือพฤติกรรมพึงประสงค์เพียงแต่ผู้นำไปใช้จะต้องสามารถเลือกตัวเสริมแรงได้อย่างเหมาะสมและมีหลักการนำไปใช้ดังนี้(สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2549 และประทีป จินฉัตร, 2540)

1. เสริมแรงทางบวกจะต้องให้หลังจากการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายเท่านั้น
2. การเสริมแรงจะต้องกระทำทันทีที่เกิดพฤติกรรมเป้าหมาย
3. การเสริมแรงควรให้อย่างสม่ำเสมอ
4. ควรมีการบอกเงื่อนไขการให้การเสริมแรง
5. ตัวเสริมแรงนั้นควรมีปริมาณพอเหมาะที่จะเสริมแรงพฤติกรรมโดยไม่ก่อให้เกิดการหมดสภาพการเป็นตัวเสริมแรง
6. ตัวเสริมแรงนั้นจะต้องเลือกให้เหมาะกับแต่ละบุคคล

การเสริมแรงทางบวกด้านการเรียนรู้ (ทิสนา เขมมณี. 2548: 57)

1. การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มีการเสริมแรง แนวโน้มที่ความถี่ของการกระทำนั้นจะลดลงและหายไปในที่สุด
2. การเสริมแรงที่แปรเปลี่ยนทำให้การตอบสนองคงทนกว่าการเสริมแรงที่ตายตัว

3. การลงโทษทำให้เรียนรู้ได้เร็วและลืมเร็ว

4. การให้แรงเสริมหรือให้รางวัลเมื่ออินทรีย์กระทำพฤติกรรมที่ต้องการ สามารถช่วยปรับหรือปลูกฝังนิสัยที่ต้องการได้

การเสริมแรงทางบวกการนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

1. ในการสอนการให้การเสริมแรงหลังการตอบสนองที่เหมาะสมของเด็กจะช่วยเพิ่มอัตรา
การตอบสนองที่เหมาะสมนั้น

2. การเว้นระยะการเสริมแรงอย่างไม่เป็นระบบ หรือเปลี่ยนรูปแบบการเสริมแรงจะช่วยให้
การตอบสนองของผู้เรียนคงทนถาวร

3. การลงโทษที่รุนแรงเกินไป มีผลเสียมาก ผู้เรียนอาจไม่ได้เรียนรู้หรือจำสิ่งที่เรียนรู้ไม่ได้
ควรใช้วิธีการงดการเสริมแรงเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

4. หากต้องการเปลี่ยนพฤติกรรม หรือปลูกฝังนิสัยให้แก่ผู้เรียน ควรแยกแยะขั้นตอนของ
ปฏิกิริยาตอบสนองออกเป็นลำดับขั้น โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน และจึง
พิจารณาแรงเสริมที่จะให้แก่ผู้เรียน

นอกจากนี้การนำทฤษฎีนี้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนนั้น มีแนวคิดที่สำคัญ คือ
การตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก็ต้องตั้งจุดมุ่งหมายไปในรูปของพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้
อย่างชัดเจนสำหรับในห้องเรียนนั้นและตัวเสริมแรงที่มีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ ตัวเสริมแรง ทุติยภูมิ
ซึ่งได้แก่ การแสดงสีหน้ายิ้มแย้ม การชมเชยจากครูสอน คะแนนความรู้สึกรที่ได้รับ ความสำเร็จและ
โอกาสที่ได้ทำในสิ่งที่ต้องการเป็นต้น ในการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องให้ ตัวเสริมแรงเหล่านี้
อย่างเหมาะสมการจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ผลตอบแทนที่พึงประสงค์ เช่น การเกี้ยวพาราสี
ฝรั่งแทนการติบหูหรือ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนแบบสำเร็จรูปสกินเนอร์เชื่อว่า ผลสัมฤทธิ์
ในการเรียนรู้ของแต่ละคนไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับ

1. ความสามารถของแต่ละบุคคล
2. โอกาสในการฝึกฝนของแต่ละคน
3. แรงจูงใจ (รางวัลหรือสิ่งสนับสนุนรวมทั้งกำลังใจ) ซึ่งจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ ส่วนการลงโทษจะให้ผลตรงข้าม
4. บุคคลเคยมีประสบการณ์ในการเผชิญกับปัญหาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก่อนก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ง่าย กว่าที่แก้ปัญหาใหม่
5. การถ่ายทอดการเรียนรู้ที่ดี จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสิ่งที่ต้องเรียนรู้ได้ดี

ข้อควรคำนึงถึงและการเลือกใช้ตัวเสริมแรงประเภทต่างๆ

1. ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของหรืออาหารเช่นขนมเครื่องเขียนของรางวัลเป็นต้นการใช้อาหารหรือสิ่งเสฟได้จะเกิดปัญหาการหมดสภาพได้ถ้าให้มากเกินไปหรือช่วงเวลาไม่เหมาะสมเช่นไม่สามารถให้ได้ทันทีที่รบกวนกิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่เป็นต้นวิธีการให้เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมายที่กำหนดทันทีนำไปใช้กับทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในหลายพฤติกรรมซึ่งสิ่งของหรืออาหารเท่านั้นที่นำมาใช้เป็นตัวเสริมแรงทางบวกควรมีให้เลือกหลากหลายชนิด
2. ตัวเสริมแรงทางสังคมเช่นชมเชยยิ้มจับมือสบตาเป็นต้นอาจแสดงออกด้วยคำพูดหรือท่าทางต่างๆหลักการคือต้องชมต่อหน้าทันทีที่ต้องบอกว่าชมพฤติกรรมอะไรที่ดีและความรู้สึกที่คุณมีต่อผู้แสดงพฤติกรรมหลังจากพูดให้หยุดชั่วขณะใช้การแสดงความชื่นชมทางสีหน้ากระตุ้นให้เพิ่มความถี่พฤติกรรม
3. ตัวเสริมแรงเป็นกิจกรรมที่บุคคลชอบทำมากที่สุดหรือกิจกรรมที่บุคคลทำบ่อยที่สุดมาเสริมแรงกิจกรรมที่บุคคลทำน้อยที่สุดแต่ข้อพึงระวังคือไม่สามารถให้ได้ทันทีในขณะที่เกิดพฤติกรรมและการให้ตัวเสริมแรงทางบวกประเภทนี้ต้องให้หรือไม่ให้กิจกรรมเท่านั้นและควรมีกิจกรรมให้เลือกหลากหลาย

4. ตัวเสริมแรงที่เป็นเบียร์รกรเช่นการใช้เงินค่าแถมสะสมคะแนนเป็นต้น โดยสามารถนำไปแลกเปลี่ยนเป็นตัวเสริมแรงอื่นๆได้มากกว่า 1 ตัวขึ้นไปเบียร์รกรเป็นตัวเสริมแรงทางบวกที่มีประสิทธิภาพสูงมากในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสามารถใช้งานได้ง่ายและไม่รบกวนพฤติกรรมที่กำลังทำอยู่แต่เมื่อยุติการใช้อย่างทันทีทันใดจะทำให้พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปนั้นกลับสู่สภาพเดิมทันที

5. ตัวเสริมแรงที่เป็นข้อมูลป้อนกลับเช่นผลการตรวจสอบคุณภาพประกาศคะแนนสอบเป็นต้น ควรให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นพฤติกรรมทางบวกมีความชัดเจนถูกต้องของข้อมูลผู้ให้ข้อมูลต้องเป็นบุคคลที่ผู้ถูกปรับพฤติกรรมเชื่อถือควรอธิบายให้ผู้ถูกปรับเห็นความสำคัญของข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเองและกำหนดเป้าหมายของพฤติกรรมที่ต้องการปรับปรุงอาจใช้คู่กับตัวเสริมแรงอื่นๆ โดยเฉพาะตัวเสริมแรงทางสังคมหรือเบียร์รกรจะทำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทฤษฎีการเสริมแรงในรูปแบบการเรียนรู้ของฮัลล์ (Hull's Systematic Behavior Theory)

Hull (1944) เป็นนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยมที่มีชื่อเสียงผู้หนึ่งของสหรัฐอเมริกา มีช่วงชีวิตอยู่ในระหว่าง ปี ค.ศ. 1884 - 1952 และได้ทำการทดลองทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีชื่อเสียงโด่งดัง การทดลองดังกล่าวคือ การทดลองโดยฝึกให้หนูกดคัน โดยแบ่งหนูออกเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มอดอาหาร 24 ชั่วโมง และแต่ละกลุ่มมีแบบแผนในการเสริมแรงแบบตายตัวต่างกัน บางกลุ่มกดคัน 5 ครั้ง จึงได้อาหาร ไปจนถึงกลุ่มที่กด 90 ครั้ง จึงได้อาหาร และอีกพวกหนึ่งทดลองแบบเดียวกันแต่อดอาหาร 3 ชั่วโมง ปรากฏว่ายิ่งอดอาหารมาก คือ มีแรงขับมาก จะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความเข้มของนิสิต คือ จะทำให้การเชื่อมโยงระหว่างอวัยวะรับสัมผัส (Receptor) กับอวัยวะแสดงออก (Effector) เข้มแข็งขึ้น ดังนั้นเมื่อหนูหิวมาก จึงมีพฤติกรรมกดคันเร็วขึ้น

กฎการเสริมแรงเพื่อการเรียนรู้

1. กฎแห่งสมรรถภาพในการตอบสนอง (Law of Reactive Inhibition) หรือการยับยั้งปฏิกิริยา คือ ถ้าร่างกายเกิดความเหนื่อยล้า การตอบสนองหรือการเรียนรู้จะลดลง

2. กฎแห่งการลำดับกลุ่มนิสัย (Law of Habit Hierarchy) เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น แต่ละคนจะมีการตอบสนองต่างๆ กัน ในระยะแรกการแสดงออกมีลักษณะง่ายๆ ต่อเมื่อเรียนรู้มากขึ้นก็สามารถเลือกแสดงการตอบสนองในระดับที่สูงขึ้น หรือถูกต้องตามมาตรฐานของสังคม

3. กฎแห่งการไล่ระดับบรรลุเป้าหมาย (Goal Gradient Hypothesis) เมื่อผู้เรียนยิ่งไล่บรรลุเป้าหมายเท่าใด จะมีสมรรถภาพในการตอบสนองมากขึ้นเท่านั้น การเสริมแรงที่ให้ในเวลาใกล้เคียงเป้าหมายจะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

การนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

1. ในการจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความพร้อม ความสามารถและเวลาที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด

2. ผู้เรียนมีระดับของการแสดงออกไม่เท่ากัน ในการจัดการเรียนการสอน ควรให้ทางเลือกที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนจะสามารถตอบสนองตามระดับความสามารถของตน

3. การให้การเสริมแรงในช่วงที่ใกล้เคียงกับเป้าหมายมากที่สุด จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ต้นอกจากนี้ฮัลล์ยังกล่าวถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่จำเป็นในการเรียนรู้ดังนี้

3.1 ความสามารถ (Capacity) ในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกัน

3.2 การจูงใจ (Motivation) คือ การช่วยให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้น โดยการสร้างแรงขับ (Drive) ให้เกิดขึ้นมากๆ ในตัวผู้เรียน

3.3 การเสริมแรง (Reinforcement) ฮัลล์เน้นว่าการเสริมแรงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี และเน้นจำนวนครั้งของการเสริมแรงมากกว่าปริมาณของการเสริมแรงที่ให้ในแต่ละครั้ง

3.4 ความเข้าใจ (Understanding) การเรียนรู้โดยการสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง เมื่อไปประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกับประสบการณ์เดิม ย่อมจะแก้ปัญหาโดยใช้ความเข้าใจได้เป็นผลสำเร็จอย่างยิ่ง

3.5 การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ถ้าการเรียนรู้ใหม่คล้ายคลึงกับการเรียนรู้เดิมในอดีต อินทรีย์จะสามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้ใหม่เหมือนกับการเรียนรู้เดิม

3.6 การลืม (Forgetting) เมื่อกาลเวลาผ่านไปนานๆ และอินทรีย์ไม่ได้ใช้สิ่งเร้าที่เรารู้ นั้นบ่อยๆ (Law of Disused) จะทำให้เกิดการลืมได้

จากที่นำเสนอมาข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าหลักการทางจิตวิทยาได้เข้ามามีส่วนสำคัญในการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกระบวนการสอนของครูผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้นจึงถือได้ว่า ผู้สอน หรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษาเป็น อย่างยิ่ง ดังที่จะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษาต่ออาชีพครู ดังต่อไปนี้

ความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษาต่ออาชีพครู

เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชาติ เขาชนเป็นผลผลิตหลักจาก กระบวนการจัดการศึกษา ฉะนั้น การจัดการศึกษาที่ดีต้องช่วยให้เขาชนมีพัฒนาการทั้งทางด้าน เขาวนปัญญา และทางบุคลิกภาพ เพื่อให้เขาชนมีความสำเร็จในชีวิต ทุกประเทศจึงหาหนทาง ส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานเป็นเลิศ ความรู้ทางจิตวิทยาการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2541: 4 - 5) จิตวิทยาการศึกษามีคุณประโยชน์ต่อครูหลายประการต่อไปนี้

1. ช่วยให้ครูรู้จักลักษณะนิสัย (characteristics) ของผู้เรียนที่ครูต้องทราบหลักการพัฒนาทั้ง ทางร่างกายจิตใจ
2. ช่วยให้ครูมีความเข้าใจในพัฒนาการทางบุคลิกภาพบางประการของผู้เรียน เช่น อัตมโน ทศน์ (self-concept) ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และเรียนรู้ถึงบทบาทของครูที่จะช่วยเหลือผู้เรียนให้มีอัต มโนทศน์ที่ดีและถูกต้องได้อย่างไร
3. ช่วยครูให้มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อจะได้ช่วยผู้เรียนรายบุคคลให้ พัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. ช่วยให้ครูรู้จักสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้เหมาะสมกับแต่ละวัยและขั้นการ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. ช่วยให้ครูทราบถึงตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น แรงจูงใจ อัตมโน ทศน์และความต้งความคาดหวังของครูที่มีต่อผู้เรียน

6. ช่วยครูในการเตรียมการวางแผนการเรียนรู้ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนทุกคนเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

7. ช่วยครูให้ทราบถึงหลักการและทฤษฎีของการเรียนรู้ที่นักจิตวิทยาได้พิสูจน์แล้วว่าได้ผลดี เช่น การเรียนรู้จากการสังเกตหรือการเลียนแบบ (Observational learning)

8. ช่วยครูให้ทราบถึงหลักการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งพฤติกรรมการสอนของครูที่มีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพว่าเมื่ออย่างไรบ้าง เช่น การใช้คำถาม การให้การเสริมแรง และการทำต้นเป็นต้นแบบ

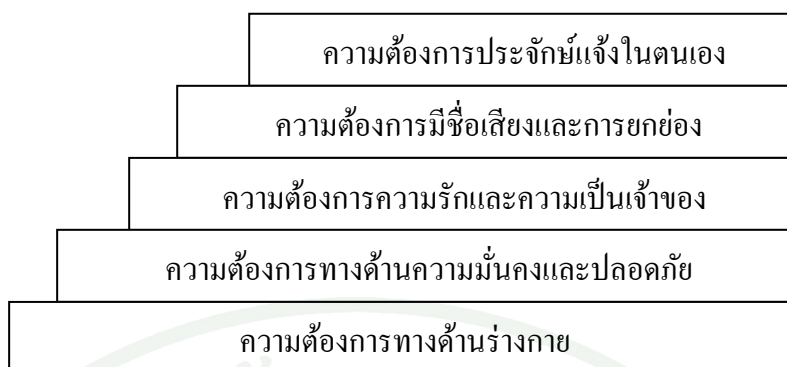
9. ช่วยครูให้ทราบว่าผู้เรียนที่มีผลการเรียนดี ไม่ได้เป็นเพราะระดับเชาวน์ปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่มีองค์ประกอบอื่นๆเช่น แรงจูงใจ ทักษะคิด หรือทัศนคติของผู้เรียนและความคาดหวังของครูที่มีต่อผู้เรียน

10. ช่วยครูในการปกครองชั้นเรียน และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมแรงในรูปแบบการจูงใจ

ทฤษฎีการเสริมแรงในรูปแบบแรงจูงใจของมาสโลว์

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's Theory of Growth Motivation) (พยอม วงศ์สารศรี , 2542:214-215) มาสโลว์เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในการศึกษาค้นคว้าเรื่องความต้องการของมนุษย์ (Human Needs) ในทฤษฎีความต้องการหรือทฤษฎีจูงใจนี้ เขาได้เสนอความต้องการด้านต่างๆ กันของมนุษย์เรียงลำดับจากความต้องการพื้นฐานเพื่อการอยู่รอด (Basic Physiological Needs) ไปจนถึงความต้องการทางสังคม (Social Needs) ซึ่งก็คือ ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) ความต้องการการยอมรับนับถือจากกลุ่มว่าตนมีคุณค่า (Needs for Self-Esteem) และการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น (Personal Development or Self-Actualization) มาสโลว์ถือว่าความต้องการที่จัดเรียงนี้มีความสำคัญโดยที่มนุษย์จะมีความต้องการในระดับสูงๆ เมื่อความต้องการขั้นต้นได้รับการตอบสนอง แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าความต้องการขั้นที่อยู่ถัดไปจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อ ความต้องการขั้นต่ำเกิดขึ้นในลักษณะเสร็จสมบูรณ์ไปถึงแม้ว่าความต้องการขั้นต่ำยังไม่สมบูรณ์ความต้องการขั้นสูงถัดไปก็สามารถเกิดขึ้นได้(พยอม วงศ์สารศรี,2542: 212)

ภาพที่ 3 Hierarchy Needs ของอับราฮัม มาสโลว์

ทฤษฎีการเสริมแรงในรูปแบบแรงจูงใจของ แมคเคลนแลนด์

กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) ความต้องการความสำเร็จ(Need for Achievement)
- 2) ความต้องการอำนาจ(Need for Power)
- 3) ความต้องการความสัมพันธ์(Need for Affiliation)

ความหมายของการเสริมแรงในรูปแบบแรงจูงใจ

คำว่าแรงจูงใจ (Motivation) มาจากรากศัพท์เดิมเป็นภาษาละตินว่า Movere แปลว่าเคลื่อนไหวหรือภาวะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม 3 ทิศทาง ซึ่งหมายถึงเคลื่อนไหวหรือสถานะที่ไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมหรือที่ไปยับยั้งพฤติกรรมหรือไปกำหนดแนวทางพฤติกรรมที่แสดงออกมา

ประสาท อิศรปริดา (2541) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง พลังทางจิตซึ่งเป็นภาวะภายในที่กระตุ้น กำหนดทิศทางและคงสภาพพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุ จุดประสงค์หรือเป้าหมาย แรงจูงใจที่ปรากฏมักเป็นผลร่วมระหว่างคุณลักษณะ(Traits) และภาวะเหตุการณ์แวดล้อม (States)

พนัส หันนาคินท์ (2542) กระบวนการที่ผู้บังคับบัญชาใช้มาตรการต่างๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเต็มใจที่จะทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย หรือจุดประสงค์ขององค์กร มาตรการต่างๆ เหล่านี้อาจจะเป็นการกระตุ้นเป็นรายบุคคลเป็นกลุ่มหรือจัดระบบขององค์กรให้มีสภาพที่ก่อให้เกิดความ

ต้องการในส่วนของผู้ปฏิบัติงานที่จะใช้พลังงานและความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้บังเกิดความสำเร็จในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย หรือด้วยความคิดริเริ่มของตนเองที่จะนำความสำเร็จมาสู่องค์กร

เรื่องวิษณุ แก้วพรม (2548: 11) กล่าวว่าไว้ว่า การจงใจ หมายถึง การกระตุ้นหรือเร้าให้เกิดอินทรีย์เพิ่มพูนความสามารถ ความพยายามหรือพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในให้เกิดการกระทำหรือทุ่มเทในงานที่ทำเพื่อให้บรรลุความปรารถนา

Brown (1980: 112-113) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ความคิดซึ่งเป็นแรงขับอยู่ภายในซึ่งประกอบด้วยอารมณ์ ความปรารถนา จึงเป็นสาเหตุให้คนแสดงออกมาเป็นปริมาณมากหรือน้อยไม่เท่ากัน

Luthan (1992) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ความเต็มใจที่จะใช้พลังทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ เป็นสิ่งสำคัญที่เป็นตัวเร่งหรือเสริมการทำงานของมนุษย์ เพื่อไปให้ถึงวัตถุประสงค์ที่มีรางวัลเป็นเป้าหมาย

สรุปได้ว่าแรงจูงใจหมายถึง ปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่จะช่วยเป็นตัวกระตุ้นให้มีพลังในการกระทำ พฤติกรรมมีทิศทางและต้องการที่จะบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นผู้ชักจูง มีความกระตือรือร้นที่จะสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรได้ทำงานหรือศึกษาได้อย่างเต็มความสามารถ

ความสำคัญของการเสริมแรงในรูปแบบแรงจูงใจ

แรงจูงใจมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อบุคคลทุกคน มนุษย์มีแรงจูงใจที่จะประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันอยู่เสมอ แรงจูงใจเป็นแรงขับหรือผลักดันให้มนุษย์เจริญเติบโตและได้รับการพัฒนาแรงจูงใจอันทำให้เกิดการเริ่มต้นของพฤติกรรม ควบคุมทิศทางของมนุษย์ตลอดจนหยุดยั้งพฤติกรรมนั้นไว้ การทำงานและการศึกษาทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นงานอะไรสิ่งที่สำคัญที่สุดจะทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีนั่นคือความตั้งใจและกระตือรือร้นในการทำงานซึ่งเกิดขึ้นได้ก็เพราะ แรงจูงใจ และในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียนในสถาบันไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะเป็นลักษณะเบื่อหน่ายเมื่อยล้าขาดความตั้งใจ และกระตือรือร้นที่ให้เสร็จได้ แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อการเรียนการทำงานและการเรียนของ

บุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูงย่อมทำให้พวกเขาตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ นภกรณ์ แก้วกรณ์ (2533)

ประชา อ่อนรักษา (2542) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้สรุปถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ อันจะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่พวกเขาคาดหวังไว้

เจียรไน จิระโร (2544) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจไว้ว่า ประการแรก แรงจูงใจเป็นตัวพลังเพิ่มขึ้น ความกลัว ความกระวนกระวายก็จะทำให้ร่างกายมีพลังเพิ่มขึ้น เราบ่นบ่นว่าคนจะแบกของหนักของหนัไฟได้โดยไม่รู้สึกเหนื่อย ประการที่สอง แรงจูงใจเป็นแรงเสริม การที่บุคคลแสดงความถี่ของพฤติกรรม เป็นผลอันเนื่องมาจากการที่บุคคลมีแรงจูงใจที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นเช่น เมื่อบุคคลช่วยเหลือคนอื่นแล้วได้รับคำชมเชยเขาก็จะแสดงพฤติกรรมเช่นนี้อีก เพราะได้แรงเสริมทางสังคมคือชมเชย

สรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเรียนและการทำงานหมายถึงองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยซึ่งเป็นที่บุคคลคาดหวังและจะสร้างแรงขับในการกระตุ้นการกระทำพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายให้ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งไว้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการกวดวิชา

คำว่า “กวดวิชา” เป็นคำทั่วไปที่ใช้กันแพร่หลายจนอาจกล่าวได้ว่าในสังคมไทยไม่มีใครที่จะปฏิเสธว่าไม่รู้จักคำนี้ โดยเฉพาะนักเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองความหมายที่ใช้และเข้าใจกันก็คือการกวดวิชาหมายถึงการเรียนเพิ่มพิเศษไปจากชั้นเรียนปกติ เพื่อเป้าหมายให้สอบเข้าศึกษาในสถาบันใดสถาบันหนึ่งได้ นอกจากนั้นการกวดวิชายังคงแฝงความหมายรวมไปถึงกิจกรรมในลักษณะอื่น เช่น เรียนพิเศษเรียนเสริมเรียนซ่อมเรียนซ่อมเสริม เรียนเร่งรัดตลอดจนใช้คำทับศัพท์ว่าติว (tue) ด้วยลักษณะรวมของการเรียนกวดวิชาจึงเป็นการเพิ่มเวลาในการศึกษาหาความรู้ตั้งแต่การเติมส่วนขาดตกบกพร่องการเสริมเนื้อหาและทักษะในระดับชั้นเรียนที่ผู้เรียนศึกษาในปัจจุบันและรวมไปถึงการเตรียมการล่วงหน้าในชั้นเรียนต่อไป อันจะนำไปสู่การตามให้ทันและความ

ทัดเทียมทางการศึกษาตลอดจนมุ่งสู่ความเป็นเลิศเพื่อความเหนือกว่าแห่งศักยภาพของตนในทุกๆ ด้าน ภายใต้บริบทสังคมไทยที่ปรากฏในสภาพแห่งการแข่งขันต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่มีปริมาณจำกัดเมื่อเทียบกับจำนวนคนมหาศาลที่มีความต้องการเช่นเดียวกัน

ความเป็นมา

ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าการกวัดวิชาเริ่มต้นในสมัยใดแต่มีผู้กล่าวไว้ว่า(ก้านทิพย์ ชาตวงศ์, 2539) การกวัดวิชาเริ่มต้นตั้งแต่สมัยพระนารายณ์โดยชาวจีนที่มีฐานะดีจ้างครูจีนมาสอนภาษาจีนให้แก่บุคคลที่จะศึกษาในประเทศจีนหลังจากนั้นก็ปรากฏหลักฐานชัดเจนใน ปี พ.ศ. 2497 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์แต่ยังไม่มีการกำหนดโรงเรียนกวัดวิชาไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจนถึง ปี พ.ศ. 2497 มีการปรับปรุงใช้ พ.ร.บ. โรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 ได้มีการกำหนดไว้ในมาตรา 20(5) ให้มีโรงเรียนกวัดวิชาขึ้นจัดเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทการศึกษาพิเศษใน ปี พ.ศ. 2503 ได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติมีลักษณะที่แยกสายการเรียนทำให้มีจุดอ่อนในการเตรียมตัวเพื่อเข้าแข่งขันของแต่ละสายที่ต้องการจะมีความพร้อมที่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้ (ประยูรศรี ประสาธน์, 2530 และอภิชัย พันธเสน, 2530) จึงทำให้การกวัดวิชามีบทบาทมากขึ้นในปี 2512 จึงได้มีการถกเถียงกันมากกว่าควรจะมีการขยายโรงเรียนกวัดวิชาให้มากขึ้นหรือไม่แต่กระทรวงศึกษาธิการเองก็เห็นว่าไม่มีความจำเป็นเพราะทำให้ผู้ปกครองสิ้นเปลือง (ก้านทิพย์ ชาตวงศ์, 2530 และพอลู สุวรรณทัต, 2530) ในปี พ.ศ. 2520 มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนควบคู่กันทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีพื้นฐานที่จะใช้ชีวิตได้อย่างดีในสังคมแต่ทำให้ผู้ที่เรียนต่อเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยมีพื้นฐานทางวิชาการอ่อนลงจึงทำให้มีการกวัดวิชากันมากขึ้นแต่ในปี 2520 นั้นเองกระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายเดิมที่ไม่อนุญาตให้มีการขยายหรือซื้อขายโรงเรียนกวัดวิชามากขึ้นไปอีกแม้จะมีผู้ร้องเรียนขอให้ขยายเพิ่มขึ้นแต่กระทรวงศึกษาธิการในการประชุมอธิการบดีในปี 2521 และ 2524 ก็ยังไม่พิจารณาให้ขยายเพิ่มขึ้นเหมือนเดิม (พอลู สุวรรณทัต, 2530) ในระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2530 นี้เองได้มีการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของการกวัดวิชากันอย่างกว้างขวางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้สนับสนุนให้มีการศึกษาเรื่องของการกวัดวิชาอยู่หลายเรื่อง (ประยูร ศรีประสาธน์ และวิไล ชุมแสง, 2526, กาญจนา ชูกรวงศ์ และช่อ มงคล, 2526) พบว่าการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยมีการแข่งขันกันสูงมากผู้ที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้นั้นได้กวัดวิชาเพิ่มมากขึ้นการกวัดวิชาขยายวงกว้างขวางขึ้นและมีผลต่อการเรียนในโรงเรียนปกติทำให้ไม่สนใจเรียนในโรงเรียนโดยเฉพาะในที่สุดท้ายและมีแนวโน้มที่จะทำให้ครูในโรงเรียนสอนในแนวกวัดวิชามากขึ้นอย่างไรก็ตามก็พบว่าผู้ที่ไม่ได้กวัดวิชาก็สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

เช่นกันนักวิชาการหลายคน (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2530; ประยูรศรี ประสาธน์, 2530; อภิชัย พันธ-
เสน, 2530; สุพัฒน์ สุกมลสันต์, 2530) ได้ศึกษาวิเคราะห์และแสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องกวศึกษา
ไว้มากส่วนใหญ่มองเห็นตรงกันว่าเพราะการแข่งขันในการเข้าสอบเข้ามหาวิทยาลัยสูงการเตรียมตัวเพื่อ
การแข่งขันจึงมีสูงไปด้วยรูปแบบการกวศึกษาจึงมีหลากหลายขึ้นและขยายไปเป็นการกวศึกษาเพื่อ
การเข้าศึกษาในระดับต่างๆอีกด้วยซึ่งสะท้อนภาพการเอาชนะและนำไปสู่ระบบตัวใครตัวมันในวง
การศึกษาไทยหลังจากที่ห้ามขยายตัวมานานในปี 2534 กระทรวงศึกษาธิการก็ได้อนุมัติหลักการให้
มีการเปิดโรงเรียนกวศึกษาขึ้นได้และมีหลักเกณฑ์ที่รัดกุมขึ้นทั้งสถานที่ผู้บริหารอาคารอุปกรณ์ฯลฯ
โรงเรียนกวศึกษาจึงขยายตัวขึ้นอย่างกว้างขวางในระหว่างปี 2536 - 2540 ก็ได้มีความพยายามที่จะ
ปรับปรุงการดูแลโรงเรียนกวศึกษาของเอกชนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (จารีสนอง
มาก, 2542) ในปี 2542 จึงได้มีความพยายามที่จะจัดระบบของโรงเรียนกวศึกษาให้ดีขึ้นหลังจาก
ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในปี 2542 ความสนใจในเรื่องของกวศึกษาที่กลับมา
มีความกว้างขวางขึ้นอีกสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ได้จัดประชาพิจารณ์ขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2542
ในปี 2543 ข้อถกเถียงถึงบทบาทของโรงเรียนกวศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษา 2542 ก็มีการอภิปราย
กันมากขึ้น (เดลินิวส์, 30 พ.ย. 2543; มติชน, 3 ต.ค. 2543; ผู้จัดการ, 25 ก.ค. 2543; ไทยโพสต์, 8
ก.ค. 2543) ในปีรุ่งขึ้น 2544 สวนดุสิตโพล (เดลินิวส์, 11 ม.ค. 2544) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเรียน
ต่อในสถาบันอุดมศึกษาและพบว่ากวศึกษายังจำเป็นอย่างยิ่งอยู่ในปลายเดือนมกราคม 2544 สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชนก็ได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน
โรงเรียนเอกชนประเภทโรงเรียนกวศึกษาฉบับใหม่ขึ้น (จรวพร ธรณินทร์, 2544 จากมติชน, 24
ม.ค. 2544: น.10) ซึ่งมีมาตรการในเชิงความปลอดภัยและคุณภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในปี 2542 ข้อมูล
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีโรงเรียนกวศึกษาทั้งหมด 572 แห่งเป็นโรงเรียนใน
กรุงเทพฯ 246 แห่งและต่างจังหวัด 326 แห่ง โดยปัจจุบันสถาบันกวศึกษาเกิดขึ้นมากมายซึ่งปี 2555
จำนวนสถาบันกวศึกษาที่จดทะเบียนอย่างถูกต้องมีถึง 1,490 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชนปี 2555) โดยข้อมูลสำรวจในสถาบันที่ได้รับความนิยม 5 อันดับคือ สถาบันกว
ศึกษาเคมีอาจารย์อุ๋ สถาบันกวศึกษาเดอะเบรน สถาบันกวศึกษาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์ สถาบันกวศึกษา
ออนดีมานด์และสถาบันกวศึกษาไปโอปิม (ไทยรัฐ, 30 มกราคม 2554: หน้า 15)

กลุ่มเป้าหมายของการกวศึกษา

สืบเนื่องจากลักษณะการกวศึกษาครอบคลุมการเรียนในหลายรูปแบบดังนั้นผู้เรียนที่
เกี่ยวข้องจึงมีมากตามไปด้วยจากเดิมในอดีตการกวศึกษาเกี่ยวข้องกับนักเรียนเฉพาะกลุ่มที่จะต้อง
มีการสอบคัดเลือกเพื่อแข่งขันกันเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งในมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา

อื่นๆแต่ต่อมาการแข่งขันได้ขยายวงกว้างมากยิ่งขึ้นจะพบได้ว่าการกวัดวิชาตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับบัณฑิตศึกษากล่าวโดยรวมคือครอบคลุมผู้เรียนในทุกระดับทั้งนี้ด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกันคือการสอบผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับที่ตนต้องการในสถาบันการศึกษาที่ได้รับ ความนิยมมีชื่อเสียงและมีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์โดยทั่วไปอีกทั้งยังกินวงกว้างไปถึงผู้ที่สำเร็จ การศึกษาแล้วต้องการสอบแข่งขันเพื่อเข้าทำงานในสายอาชีพที่ต้องการโดยเฉพาะ เช่น ทหาร ตำรวจ แอร์โฮสเตส สจ๊วต ผู้พิพากษา เป็นต้น (ประยูรศรี ประสาธน์, 2530; มานะ ตรีรยาภิวัฒน์, 2542) และรวมทั้งการสอนพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อให้สามารถสอนบุตรหลานด้วยตนเองได้อีกด้วย (Bray, 1999) โดยมีจุดประสงค์ของการกวัดวิชาแตกต่างกันออกไปตามระดับการศึกษาของผู้เรียน

เหตุผลของการกวัดวิชา

การเรียนกวัดวิชานับว่าเป็นวิถีชีวิตส่วนหนึ่งของผู้เรียนในระดับต่างๆ ซึ่งมีเหตุผลแตกต่างกัน โดยจำแนกเป็นเหตุผลหลัก 4 ประการ (สุพัฒน์ สุกมลสันต์, 2530) คือ

1. เหตุผลทางวิชาการ

1.1 ต้องการแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด หรือทดแทนความรู้ที่ขาดหายไปเพื่อให้ เรียนทันเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อนร่วมรุ่น

1.2 ต้องการเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมจากที่เรียนรู้แล้วในหลักสูตรซึ่งตนได้เรียนรู้แล้ว เพื่อให้ตนมีความรู้ความสามารถมากขึ้น

1.3 ต้องการเรียนเนื้อหาเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถเรียนลัดไปเรียนชั้นหรือหลักสูตรที่สูงกว่าได้

1.4 ต้องการทบทวน ตรวจสอบ หรือแน่ใจในเนื้อหาต่างๆ ที่ตนเรียนหรือรู้อยู่เพื่อให้ แม่นยำมากขึ้นในการสอบเลื่อนระดับที่ตนเรียนอยู่ในปัจจุบัน หรือระดับที่สูงกว่าหรือในตำแหน่ง หน้าที่ต่างๆ ที่ตนต้องสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ

1.5 ต้องการเรียนปูพื้นฐานความรู้บางอย่างที่มีการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นเพื่อให้สามารถ เรียนรู้เนื้อหาขั้นที่ยากยิ่งขึ้นไปได้

2. เหตุผลทางด้านสติปัญญาและจิตวิทยา

2.1 สติปัญญาของผู้เรียนแตกต่างกันทำให้เรียนรู้ได้มากน้อยต่างกันในเวลาเท่าๆ กัน

2.2 ความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ เจตคติ และแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน จึงเรียนรู้ได้มากน้อยต่างกัน สถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

3. เหตุผลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน

3.1 จุดประสงค์ในการเรียนตั้งไว้สูงมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ประสบความสำเร็จ

3.2 จุดประสงค์ในการเรียนการสอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากเท่าที่ควร เช่น ไม่มีหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เรียนเก่งแต่ มุ่งสนองความต้องการเฉพาะนักเรียนที่มีความรู้ระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ทำให้นักเรียนอ่อนและนักเรียนที่เก่งมีปัญหาในการเรียน

3.3 หลักสูตรไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของผู้เรียนที่แตกต่างกันมากเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนหรือเข้าใจความแตกต่างเหล่านี้

3.4 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนในแต่ละชั้นและในแต่ละระดับมีมากมายเกินไป และแยกย่อยมากเกินไปจนทำให้ผู้สอนและผู้เรียนไม่สามารถจะทำให้ได้สำเร็จทุกอย่างในเวลาที่กำหนด

3.5 หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาที่เรียนต้องการจะทำการศึกษา เช่น ในกรณีของการกวดวิชาภาษาอังกฤษเข้ามหาวิทยาลัยเพราะว่าวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันซึ่งเน้นทางการเรียนการสอนเพื่อสื่อความหมาย (communicative approach) แต่ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยยังเน้นที่การทดสอบแบบเดิมอยู่ คือ แบบโครงสร้างสร้างนิยม (structuralism) จึงทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ดังนั้นนักเรียนจึงต้องขวนขวายที่เรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษตามแนวทางที่เข้ามหาวิทยาลัยเคยออกในปีที่ผ่านมาเป็นต้น

3.6 หลักสูตรกำหนดให้โรงเรียนสอนในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือไปได้น้อยมากในทางปฏิบัติเกี่ยวกับให้เรียนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และให้มีการเรียนซ่อมในกรณีที่นักเรียนไม่อาจบรรลุสิ่งที่สอนได้ เพราะว่าในทางปฏิบัติโรงเรียนโดยมากขาดห้องเรียนสำหรับสอนซ่อม ขาดอุปกรณ์การสอน ขาดงบประมาณดำเนินการ ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทย ขาดความสนใจในเนื้อหาวิชา แม้แต่ครูและผู้บริหารก็ไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทย และแม้ว่าจะมีการจัดสอนได้ ก็ไม่อาจทำได้มากเพียงพอ เช่น ทำได้เพียง 1 คาบ/สัปดาห์ เพราะฉะนั้นนักเรียนต้องเรียนหลายวิชาและต้องรีบเดินทางกลับบ้านในตอนเย็นหลังเลิกเรียน ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ทำให้การเรียนการสอนซ่อมที่ทางโรงเรียนหรือหลักสูตรกำหนดไว้ไม่ได้กำหนดไว้ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้น ถ้านักเรียนประสงค์จะเรียนในระดับที่สูงกว่า เช่น ในระดับมหาวิทยาลัย จึงต้องพึ่งพาการกวดวิชาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

4. เหตุผลจากการถูกบังคับทางสังคม

4.1 สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันระดับสูงมาก รวมทั้งการแข่งขันกันทางด้านต่างๆ รวมถึงการศึกษาด้วย เพราะโรงเรียนและสถานศึกษารวมทั้งตำแหน่งหน้าที่การงานมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามาแล้ว จึงทำให้นักเรียนต้องพยายามขวนขวายหาความรู้ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อแข่งขันกับผู้อื่นผลที่ตามมาอย่างหนึ่งก็คือ การเรียนกวดวิชา

4.2 สังคมมีค่านิยมยกย่องคนเก่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเรียนเก่ง ซึ่งเป็นที่ภาคภูมิใจของพี่น้องและวงศ์ตระกูล จึงทำให้ทุกคนพยายามเรียนให้ได้มากที่สุดและสูงที่สุด เช่น พยายามเรียนให้ได้สำเร็จระดับ มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียงซึ่งมีอยู่จำนวนจำกัดจึงทำให้เกิดการแข่งขันมากยิ่งขึ้น โดยบุคคลต่างๆ เหล่านี้ ส่วนหนึ่งอาจไม่สนใจด้วยซ้ำไปว่า เรียนสำเร็จจะมีงานทำหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องการเป็นคนเก่งของพ่อแม่เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของตนเอง

4.3 สังคมยังคงมีความเห่อความเป็นนักเรียนนอกอยู่ แม้ว่า การศึกษาวิทยาการต่างๆ บางสาขาจะเรียนจากในประเทศหรือต่างประเทศก็ไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ก็ยังมีลูกหลานของครอบครัวที่มีฐานะดี หรือฐานะปานกลางที่เรียนเก่ง หรือพอเรียนได้จำนวนมากต้องการจะไปรับการศึกษาในต่างประเทศ จึงต้องมีการกวดวิชากันมากเพื่อให้สอบแข่งขันให้ได้ หรือเพื่อให้สามารถสอบภาษาอังกฤษให้ผ่านตามที่มหาวิทยาลัยต่างๆ กำหนดไว้ จึงทำให้มีการกวดวิชาภาษาอังกฤษกันมากที่สุดสำหรับบุคคลเหล่านี้ที่รองลงมาก็จะได้แก่ กวดวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะว่าบุคคล

เหล่านี้ต้องสอบ TOEFL (TEST OF ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE) และ GRE (GRADUATE RECORD EXAMINATION) เป็นต้น

4.4 จากการถูก “ลัทธิเอาอย่าง” บังคับให้จำยอมต้องกวดวิชา ซึ่งลัทธิเอาอย่างนี้อาจเกิดจากที่ผู้ปกครองชักจูง ชี้นำ เกลี้ยกล่อมหรือข่มขู่ให้นักเรียนกลัวว่า การที่ไม่ได้เรียนกวดวิชานั้นเป็นปมด้อยของเด็ก จะทำให้เด็กเรียนแข่งขันหรือสอบแข่งขันสู้ผู้อื่นไม่ได้ เพราะว่าคนอื่น ๆ เขาก็เรียนกัน ทำให้นักเรียนจำต้องเรียนกวดวิชาด้วยเพื่อตามใจผู้ปกครองเห็นความจำเป็นว่า ตนเองต้องเรียนกวดวิชา เพราะว่าเพื่อน ๆ เรียนกันจนเป็นแพะกันทุกคน

ประเภทของโรงเรียนกวดวิชา

การจำแนกประเภทโรงเรียนกวดวิชาเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปตามยุคสมัยโดยที่เดิมทีโรงเรียนกวดวิชามีวัตถุประสงค์เพื่อกวดวิชาบางวิชาตามหลักสูตรวิชาสามัญของกระทรวงศึกษาธิการ เปลี่ยนเป็นโรงเรียนลักษณะการศึกษาพิเศษอาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภท (พอลู สุวรรณทัต, 2530) คือ

1. ประเภทเรียนลัดโรงเรียนประเภทนี้ผู้เรียนต้องการเรียนเพื่อที่จะไปสมัครสอบเทียบความรู้เช่นสอบเทียบความรู้ชั้นตัวประโยคทำให้ผู้เรียนสามารถประหยัดเวลาประหยัดเงินได้มาก เพราะใช้เวลาเรียนน้อยและเสียค่าใช้จ่ายน้อย
2. ประเภทเฉพาะกาลโรงเรียนประเภทนี้คือโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะเวลาหรือเฉพาะกิจส่วนใหญ่มักจะเปิดเรียนภาคฤดูร้อนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ไม่มีโอกาสเรียนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าโอกาสในการเลือกสถานที่เรียนของนักเรียนมีไม่เท่ากันเมื่อเรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานไม่ดีก็เกรงว่าจะสอบแข่งขันเพื่อเข้าเรียนต่อในสถาบันชั้นสูงขึ้นไปไม่ได้ฉะนั้นผู้เรียนจึงหาที่เรียนเพิ่มเติมเพื่อมีความมีโอกาสที่จะสอบแข่งขันต่อไป
3. ประเภทกวดวิชาตลอดปีโรงเรียนประเภทนี้เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนเสริมในวิชาที่ตนเรียนอ่อนหรือไม่เข้าใจดีพอเพื่อจะเป็นพื้นฐานการเรียนในโรงเรียนสามัญและเพื่อเป็นความรู้สะสมที่จะใช้สอบแข่งขันต่อสถาบันชั้นสูงอื่นเมื่อเรียนจบชั้นประโยคสูงสุดในโรงเรียนสามัญภาคปกติแล้ว

ตารางที่ 2 กลุ่มเป้าหมายของการกวตวิชาและจุดประสงค์ของการกวตวิชา

ผู้เรียนกวตวิชา	จุดประสงค์ของการกวตวิชา	อ้างอิง
เด็กเล็ก	เพื่อเตรียมเด็กให้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียน	อภิชัย พันธเสน, 2530
อนุบาล	อนุบาล	
ก่อนวัยเรียน	เพื่อฝึกความสามารถด้านการอ่าน	Alder, Underwood et
อนุบาล	ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์กำหนดของชั้นเรียน	al,1998
อนุบาล	สอนภาษาอังกฤษคณิตศาสตร์และการเขียนหนังสือเพื่อให้สามารถสอบเข้าโรงเรียนประถมที่มีชื่อเสียง	มานะ ตีรียาภิวัฒน์, 2542
อนุบาลประถมศึกษา	สอนการบ้านหรือเรียนล่วงหน้าก่อนบทเรียนปกติ	ก้านทิพย์ ชาติวงศ์, 2539
ประถมศึกษา	เน้นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนมัธยมของรัฐที่มีชื่อเสียงมีความเก่าแก่มากมีศิษย์เก่าเป็นบุคคลสำคัญและมีนักเรียนเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐได้มาก	มานะ ตีรียาภิวัฒน์, 2542
มัธยมศึกษา	กวตวิชาเนื้อหาการเรียนล่วงหน้าเพื่อความพร้อมก่อนการเรียนจริงเรียนเพิ่มเกรดและกวตเข้มเพื่อหวังผลสอบเข้ามหาวิทยาลัยและกวตวิชาเพื่อเข้าเรียนในสาขาอาชีพที่ได้รับ	มานะ ตีรียาภิวัฒน์, 2542
	ความนิยม	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ผู้เรียนกวดวิชา	จุดประสงค์ของการกวดวิชา	อ้างอิง
มัธยมศึกษา	สอนเฉพาะบางวิชาที่มีความสำคัญในการสอบเข้าเรียนต่อระดับสูงเพื่อให้เกิดความเข้าใจและชำนาญยิ่งขึ้นเช่นวิชาคณิตศาสตร์ภาษาอังกฤษ	ก้านทิพย์ ชาติวงศ์, 2539
บุคคลนอกกระบบ	เรียนลัดเพื่อสอบเทียบระดับความรู้โดยลงทะเบียนเป็นนักศึกษาทางไกล	ก้านทิพย์ ชาติวงศ์, 2539
บัณฑิตศึกษา	กวดวิชาสำหรับสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท	อภิชัย พันธเสน, 2530
พ่อแม่ผู้ปกครอง	เรียนการสอนคณิตศาสตร์ภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นสำหรับเด็ก	Bray, 1999

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการเสริมแรงทางบวก

งานวิจัยในประเทศ

กุลวดี (2536) ได้ศึกษาผลของการเสริมแรงทางบวกในการสอนการคิดต่อความรู้และความสามารถของนักศึกษาพยาบาลในการแก้ปัญหาสุขภาพมารดาและทารกแรกเกิดในชุมชนซึ่งทำการศึกษาโดยในระหว่างการสอนมีการใช้แผนการเสริมแรงทางบวก 2 แผนคือแผน A และแผน B โดยที่แผน A เป็นการเสริมแรงทางบวกด้วยวาจาและท่าทางใช้เมื่อนักศึกษาพยาบาลตอบคำถามได้ถูกต้องแผน B เป็นการเสริมแรงทางบวกด้วยวาจาและท่าทางเพื่อให้กำลังใจเมื่อนักศึกษาพยาบาลตอบคำถามไม่ถูกต้องผลการวิจัยพบว่าความรู้ด้านการค้นหาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาและความสามารถในการแก้ปัญหาสุขภาพมารดาและทารกแรกเกิดในชุมชนของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังได้รับการเสริมแรงทางบวกในการสอนการคิดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คะแนนเฉลี่ยที่ได้ภายหลังการเสริมแรงทางบวกในการสอนการคิดสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเสริมแรงทางบวกในการสอนการคิด

นาริรัตน์ รูปงาม (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจ การได้รับข้อมูลป้อนกลับด้านคุณภาพบริการการให้รางวัลและวัฒนธรรมคุณภาพบริการกับ คุณภาพบริการตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลรัฐที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาและ รับรองคุณภาพโรงพยาบาลซึ่งผลการวิจัยพบว่าการได้รับการยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชามี ความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพบริการของพยาบาลวิชาชีพ

แสงระวี สุทธิกิจ (2531: 62) ได้ศึกษาการใช้การเสริมแรงต่อการลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจ เรียนของนักเรียนปญญาอ่อนโดยเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือเสริมแรงพฤติกรรมที่ พึงประสงค์เฉพาะช่วงทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ผลการศึกษาปรากฏว่านักเรียนสามารถทำ แบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ได้ถูกต้องมากขึ้นและส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจทำแบบฝึกหัด คณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นด้วยส่วนพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลง

โสภิตา ลีวัฒนาพันธ์ (2538) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเรื่องการเปรียบเทียบผลของการ ปรับพฤติกรรมโดยใช้การควบคุมตนเองกับการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรที่มีต่อการเพิ่ม และการคงอยู่ของพฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค บุรีรัมย์ชั้นปีที่ 1 ที่มีพฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายจำนวน 15 คน โดย แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน มีลักษณะดังนี้กลุ่มทดลอง 1 ได้รับเทคนิคการควบคุม ตนเองกลุ่มทดลอง 2 ได้รับการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรและกลุ่มควบคุมรูปแบบการ ทดลองใช้ ABF Control Group Design เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแบบบันทึกพฤติกรรมความ รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายพบว่า 1) นักศึกษากลุ่มที่ใช้เทคนิคการควบคุมตนเองและกลุ่ม ที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรมีพฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ในระยะทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะเส้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) นักศึกษากลุ่มที่ใช้เทคนิคการควบคุมตนเองและกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกร มีพฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมทั้งในระยะ ทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ในระยะทดลองพบว่านักศึกษากลุ่มนี้ได้รับเทคนิคควบคุมตนเองและกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรมี พฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายไม่แตกต่างกันและ 4) ในระยะติดตามผลพบว่า นักศึกษาที่ได้รับเทคนิคควบคุมตนเองมีพฤติกรรมความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายสูงกว่า นักศึกษากลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อุบลวรรณ อ่อนคำพาง (2539: 46) ได้ศึกษาผลของการเสริมแรงเพื่อลดพฤติกรรมไม่อยู่ในระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านทุ่งช้างกิ่งอำเภอทุ่งศรีอุดมจังหวัดอุบลราชธานีผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมไม่อยู่ในระเบียบวินัยลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หลังจากได้รับการเสริมแรงแบบ

งานวิจัยต่างประเทศ

Ayllon and Roberts (1974: 71-76) ได้ศึกษาผลของการเสริมแรงพฤติกรรมเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนโดยการเสริมแรงการทำแบบฝึกหัดการอ่านตามตัวอักษรซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมกว่าพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนลดลงและพฤติกรรมการทำแบบฝึกหัดการอ่านตามตัวอักษรของนักเรียนถูกต้องมากขึ้น

Ayllon, Laymen and Burke (1972: 323) ได้ศึกษาผลของการเสริมแรงเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนโดยเสริมแรงพฤติกรรมทำแบบฝึกหัดเลขคณิตและพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนซึ่งเป็นพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมกว่าพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนลดลงและพฤติกรรมการทำแบบฝึกหัดเลขคณิตและพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนเพิ่มขึ้น

Cavalier and Ferretti (1980: 219) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเสริมแรงและวิธีการเสริมแรงควบคู่กับวิธีอื่นเพื่อลดพฤติกรรมซ้ำซากของเด็กปัญญาอ่อนผลการศึกษาปรากฏว่าการใช้การเสริมแรงควบคู่กับวิธีอื่นสามารถลดพฤติกรรมซ้ำซากได้ดีกว่าการเสริมแรงแบบเพียงอย่างเดียว

Del Chiaro (2006) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการฝึกอบรมให้หัวหน้างานได้มีการใช้การเสริมแรงด้วยถ้อยคำด้านบวก (Positive Verbal Reinforcement) ที่มีผลต่อความพึงพอใจของพนักงาน โดยทำการทดลองให้หัวหน้างานใช้ถ้อยคำทางด้านบวกกับลูกน้องของเขาเพื่อวัดความพึงพอใจและเปรียบเทียบความแตกต่างของระยะต่างๆ คือ ระยะก่อนการทดลองระยะที่มีการใช้ถ้อยคำเสริมแรงด้านบวกหลังทำการทดลองพบว่าแม้พนักงานมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยซึ่งไม่สามารถนำมาอ้างได้แต่อย่างน้อยการใช้ถ้อยคำเสริมแรงทางบวกก็ไม่ก่อให้เกิดผลด้านลบต่อความพึงพอใจของพนักงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการเสริมแรงในรูปแบบแรงจูงใจ

งานวิจัยในประเทศ

ทิพมาศ แก้วชิม (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้วยการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง อาจารย์ที่มีสถานภาพ การปฏิบัติงานมีระดับการศึกษา มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ส่วนด้านอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในสถานที่แตกต่างกัน คืออาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ปฏิบัติงานที่ประสานมิตร และอาจารย์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ปฏิบัติงานที่ปทุมวัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทองฮะ พรหมินทร์(2542) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจกับสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ด้วยการสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการพลเรือนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยจูงใจกับสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการได้รับความสำเร็จ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงาน ด้านการปกครอง บังคับบัญชา ด้านสภาพการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านนโยบาย และการบริหาร และด้านเงินเดือนและประโยชน์เกื้อกูล

ชลธิชา ค่านทิพารักษ์ (2543: 65-69) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลในศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งส่วนภูมิภาค สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์ โดยทำการศึกษา 3 ตัวแปร คือ ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการความผูกพันและความต้องการอำนาจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในระดับปานกลาง โดยพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีแรงจูงใจในด้านความต้องการความผูกพันสูงกว่าพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และพยาบาลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในสถานปฏิบัติงานจะมีแรงจูงใจในด้านความผูกพันและด้านความต้องการอำนาจสูงกว่าพยาบาลที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกสถานที่ปฏิบัติงาน

วิลาวรรณ เพ็ชรรัตน์ (2547) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 162 คน พบว่าพลังอำนาจการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านมีการใช้พลังอำนาจอยู่ในระดับมากยกเว้นด้านพลังอำนาจการบังคับ ตามกฎหมายมีการใช้พลังอำนาจอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีการใช้พลังอำนาจมากที่สุด คือ พลังอำนาจการให้รางวัล พบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ความต้องการสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบุคลิกภาพต่างกัน มีการใช้พลังอำนาจการบริหารงานไม่แตกต่างกันและพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกันสามารถสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนไม่แตกต่างกันและพบว่าพลังอำนาจการบริหารงานของผู้บริหารและแรงจูงใจโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

มาลา ทัตมาลี (2547) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติการสอนในโรงเรียนศรีหฤทัย จังหวัดจันทบุรี 7 ด้าน คือ อำนาจการให้รางวัล อำนาจบังคับ อำนาจอ้างอิง อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจข่าวสารและอำนาจการติดต่อเชื่อมโยง ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนศรีหฤทัย จังหวัดจันทบุรี 3 ด้านคือ ความต้องการดำรงชีวิต ความต้องการความสัมพันธ์และความต้องการความเจริญก้าวหน้ารวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนศรีหฤทัย จังหวัดจันทบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนศรีหฤทัยจังหวัดจันทบุรี จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ผลการศึกษาพบว่า

1. การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนศรีหฤทัย จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกันอย่างมีนัยสถิติ

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนศรีหฤทัย จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การใช้อำนาจของผู้บริหารทั้งโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงงูใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับค่อนข้างสูง

ชลิต ปาลเดชพงษ์ (2548) ซึ่งได้ศึกษาแรงงูใจในการทำงานของบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนเลิศหล้า พบว่า บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนเลิศหล้ามีระดับแรงงูใจในการทำงาน โดยการเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ แรงงูใจอยู่ในระดับมากจำนวน 10 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านสถานภาพหน่วยงาน ด้านภาวะเงื่อนไขในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และแรงงูใจอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านนโยบาย และการบริหาร ด้านความรู้สึกมั่นคงในหน้าที่การงาน ด้านชีวิตส่วนตัว และด้านเงินเดือนหรือรายได้

ไววุฒิ สุกิจพิริยพันธ์ (2548) ซึ่งได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการ และมาตรฐานการเพิ่มพูนประสิทธิภาพระบบราชการ และมาตรการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงงูใจในการปฏิบัติราชการ ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีความคิดเห็นต่อมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการ และมาตรการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและการเสริมสร้างแรงงูใจในการปฏิบัติราชการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของข้าราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการ และมาตรการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงงูใจในการปฏิบัติราชการในด้านผลกระทบต่อประชาชน

สุวรรณ จ้อยทอง (2548) ซึ่งได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจในการทำงานกับคุณลักษณะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งมีคุณลักษณะส่วนบุคคลในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว นั่นก็คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ความสุภาพเรียบร้อย และความเมตตากรุณา อยู่ในระดับมาก ส่วนคุณลักษณะด้านวิชาชีพ คือ ความสามารถในการสอน การปกครอง ความใฝ่รู้ ความเสียสละเพื่อส่วนรวม และการมีวินัย อยู่ในระดับมาก ส่วนแรงงูใจในการทำงานของครูได้แก่ แรงงูใจในการทำงานด้านการดำรงชีวิต แรงงูใจในการทำงานด้านความสัมพันธ์ แรงงูใจในการทำงานด้านความก้าวหน้า ครูต้องการอยู่ในระดับมาก

และแรงจูงใจในการทำงานทางด้านอำนาจ ครูต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแรงจูงใจในการทำงาน 4 ด้าน สัมพันธ์กับคุณลักษณะส่วนบุคคลของครู ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว นั่นคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ความสุภาพเรียบร้อย ความเมตตากรุณา และสัมพันธ์กับคุณลักษณะด้านวิชาชีพของครู คือ ความสามารถในการสอน การปกครอง ความใฝ่รู้ ความเสียสละเพื่อส่วนรวม การมีวินัย มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนี้ ครูที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องการแรงจูงใจด้านอำนาจ ครูที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวด้านความขยันหมั่นเพียร ด้านความก้าวหน้า ครูที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวด้านความรับผิดชอบ ต้องการแรงจูงใจในด้านความสัมพันธ์ และแรงจูงใจในด้านความก้าวหน้า ครูที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวด้านความสุภาพเรียบร้อย มีความต้องการแรงจูงใจในด้านความสัมพันธ์ ครูที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวด้านความเมตตากรุณา มีความต้องการแรงจูงใจด้านความก้าวหน้า ด้านความสัมพันธ์ ด้านการดำรงชีวิต และในด้านอำนาจ ครูที่มีคุณลักษณะในด้านวิชาชีพด้านความใฝ่รู้ มีความต้องการแรงจูงใจด้านความก้าวหน้า ด้านความสัมพันธ์ ด้านอำนาจ และด้านการดำรงชีวิต ครูที่มีคุณลักษณะในด้านวิชาชีพและด้านความเสียสละเพื่อส่วนรวม นั้นมีความต้องการแรงจูงใจด้านความสัมพันธ์ ด้านความก้าวหน้าและด้านอำนาจ ครูที่มีคุณลักษณะในด้านวิชาชีพ ด้านการมีวินัย นั้นมีความต้องการแรงจูงใจด้านความสัมพันธ์ ด้านความเจริญก้าวหน้า ด้านการดำรงชีวิต และด้านอำนาจ

งานวิจัยต่างประเทศ

Sergivanni (1973:119 อ้างถึงใน ชยานันต์ คงทรัพย์, 2548) ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงานของครูในเขตมลรัฐนิวยอร์ก โดยการสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนทั้งในโรงเรียนและชนบทจำนวน 3,382 คน พบว่าปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดที่ทำให้ครูมีความพึงพอใจในการทำงานและไม่พึงพอใจในการทำงานมีความเป็นอิสระแก่กัน และพบว่าปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดที่ทำให้ครูมีความพึงพอใจในการทำงานได้แก่ ลักษณะงาน ส่วนปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดที่ทำให้ครูมีความไม่พึงพอใจในการทำงานได้แก่ สภาพการทำงาน สำหรับเรื่องเพศ ตำแหน่งและประเภทของโรงเรียน ไม่มีผลทำให้เกิด ความพึงพอใจในการทำงานแตกต่างกัน

Wallard (1975 อ้างถึงในสุภาณี ฝนทองมงคล, 2546: 32) ได้ใช้ทฤษฎีของเฮอร์เบอร์ก ทำการศึกษาวิจัยความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองชิคาโก รัฐ

อิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียน 132 คน สุ่มเป็นตัวอย่าง 24 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของปัจจัยกระตุ้น ส่วนมากทำให้ผู้บริหารเกิดความพึงพอใจในการทำงาน มีความรับผิดชอบเท่าที่จำเป็นที่ไม่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน

2. ผู้บริหารมีความพึงพอใจอย่างสูงในองค์ประกอบความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือและความก้าวหน้าในตำแหน่งของงาน ไม่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน นโยบายและการบริหาร

Hobden (1997: 521 อ้างถึงใน วรพจน์ สิงหาราช, 2548) ได้ศึกษาพฤติกรรมกับบรรยากาศที่เป็นอุปสรรคต่อตนเอง: การศึกษาแรงจูงใจและคุณลักษณะที่ล้มเหลวโดยศึกษาแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคของตนเอง หาความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของแต่ละขั้นตอนในการป้องกันการรับรู้ความล้มเหลว พบว่า พฤติกรรมที่มีเป้าหมายในการป้องกันตนเองโดยใช้แรงจูงใจปรากฏว่าเพศชายมีพฤติกรรมในการป้องกันอุปสรรคที่ต่ำกว่าเพศหญิง และผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าเพศชายมีพฤติกรรมในการป้องกันอุปสรรคหลังจากการมีเหตุการณ์มากกว่าไม่มีเหตุการณ์ ส่วนพฤติกรรมที่มีเป้าหมายในการป้องกันตนเองโดยใช้บรรยากาศที่แตกต่างกัน พบว่าบรรยากาศที่เป็นสาธารณะจะเป็นอุปสรรคมากกว่าบรรยากาศที่เป็นส่วนตัว

Osueke (1991: 4167-A) ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ที่ทำงานเต็มเวลา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในคาโกต้าตอนใต้ ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ ในการทำงานของอาจารย์ที่ทำงานของอาจารย์ที่ทำงานเต็มเวลาในทั้งสองด้าน คือ งานที่ทำความสำเร็จในงาน ความไม่พึงพอใจในการทำงานเกิดจากนโยบายของผู้บริหาร เงินเดือนต่ำ ผลประโยชน์และค่าตอบแทนไม่เพียงพอ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ที่ทำงานเต็มเวลา ซึ่งได้แก่ งานส่วนตัว การสอนส่วนตัว ความรับผิดชอบในอาชีพ ความก้าวหน้าในอาชีพ การนิเทศของผู้บริหาร สถานภาพของอาชีพ ความมั่นคงในงานที่ทำ สถานภาพการทำงาน ความสัมพันธ์ส่วนตัว สิทธิการตัดสินใจและสมรรถภาพในด้านเทคนิค

Moak (1992: 4173) ได้ศึกษาความพึงพอใจในอาชีพของผู้บริหารการศึกษาผู้ใหญ่ในรัฐเวอร์จิเนีย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและแบบวิจัยของมินิโซต้า สอบถามผู้บริหาร

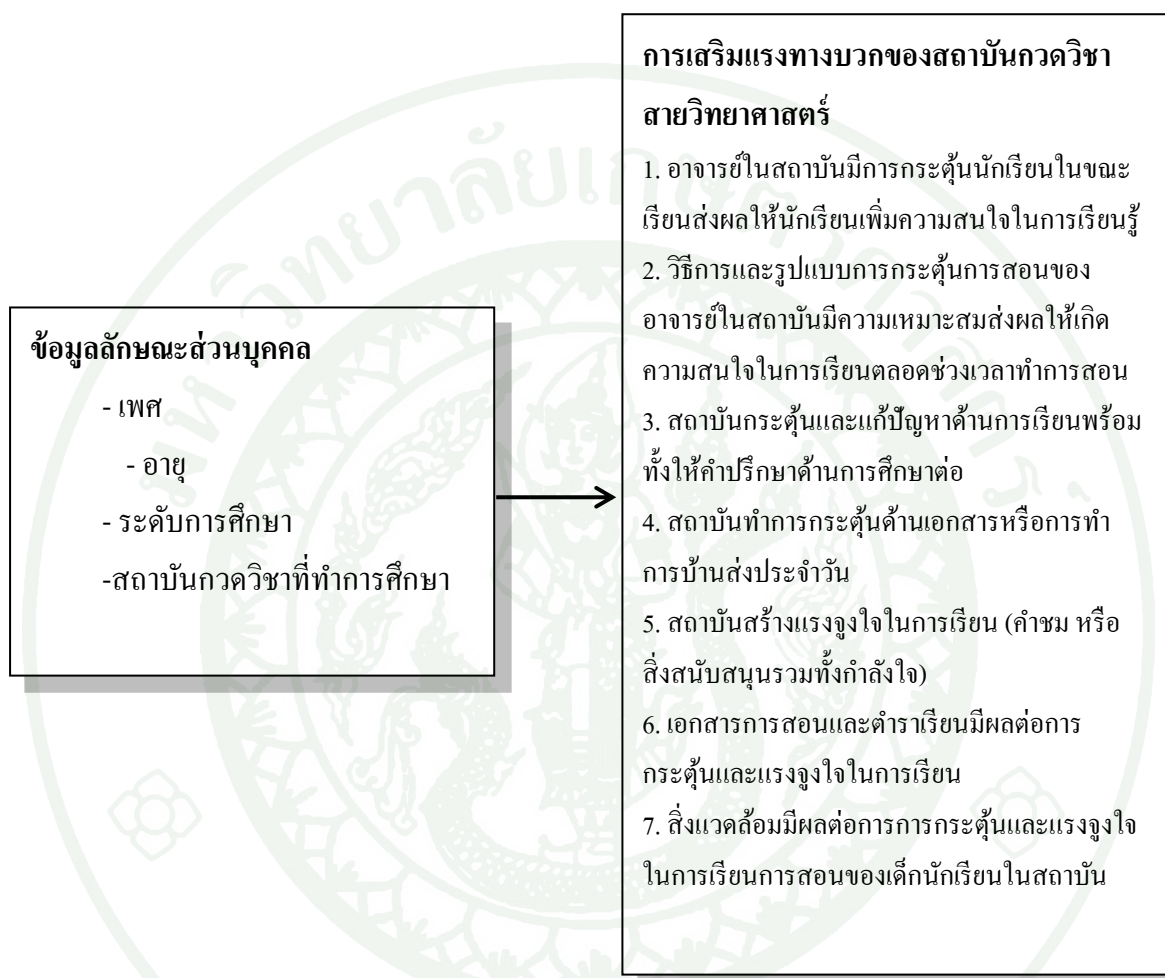
การศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 168 คน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารการศึกษาผู้ใหญ่มีความพึงพอใจในหน้าที่การงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความพอใจในการบริหารการศึกษาผู้ใหญ่แตกต่างกัน ระหว่างการให้ผู้บริหารประเมินตนเองจากแบบรายงานการปฏิบัติงาน กับการใช้เครื่องมือวัดของ มินิโซต้า ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ การบริการสังคม คุณค่าทางจริยธรรม ผลสำเร็จในการทำงานและความสร้างสรรค์ในการทำงาน แต่ไม่พึงพอใจในการทำงานด้านต่างๆ คล้ายคลึงกับอาชีพอื่นๆ เช่น ผู้จัดการ ครู และผู้บริหารงาน เกี่ยวกับเด็กด้อยโอกาส ตัวแปรส่วนตัว ไม่สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในอาชีพได้

Egan (2001: 08-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจและความพึงพอใจของครูที่สอนในโรงเรียนในชิคาโก โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 500 คน พบว่า ลักษณะของงาน ความสำเร็จและความรับผิดชอบ มีระดับของความพึงพอใจในระดับสูงและยังพบว่าขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน เพศ ระดับการศึกษา เชื้อชาติและอายุของการสอนที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการเสริมแรงรูปแบบ แรงจูงใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่ามีปัจจัยต่างๆ มากมายที่เป็นองค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติ ปัจจัยจูงใจก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติและการเรียนรู้ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันโดยตรง จะเห็นว่าปัจจัยจูงใจยังมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติให้กับนักเรียนในสถาบันกวดวิชา ในยุคของการการปฏิรูปการศึกษา ในปัจจุบัน ภาระงานในหน้าที่ครูค่อนข้างจะเพิ่มมากขึ้นไปตามกระแสการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งครูผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานสอนก็ย่อมต้องรับภาระหนักนอกเหนือไปจากงานสอน ดังนั้น ความสำคัญในการที่จะศึกษาเปรียบเทียบระดับผลที่เกิดจากสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถาบัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรเพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด โดยแบ่งออกเป็น

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยความแตกต่างส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถาบันกวดวิชาที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกของโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาโดยทำการสำรวจ (Survey Method) ด้วยการออกแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaires) จากนั้นทำการรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้อง ลงรหัส และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ผลทางสถิติ

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ นักเรียนที่ศึกษาโรงเรียนกววชิระระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์จำนวน 5 แห่งคือสถาบันกววชิระเคมิจารย์อู๋ สถาบันกววชิระเดอะเบรน สถาบันกววชิระแอฟฟลายด์ฟิสิกส์ สถาบันกววชิระออนดีมานด์และสถาบันกววชิระไบโอบีมจำนวนนักเรียน 60,824 คน (ข้อมูลจากสำนักงานการศึกษาเอกชนแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ณ สิ้นปี 2553: 107) และได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณจากสูตร (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541) ดังนี้

$$n = \frac{N}{(1 + N(e^2))}$$

เมื่อ	n	คือจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
	N	คือจำนวนประชากรทั้งหมด
	e	คือค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05

จำนวนประชากรที่ทำการศึกษามีทั้งสิ้น 60,824 คน เมื่อแทนค่าในสูตรข้างต้นด้วยขนาดของประชากรดังกล่าว ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{60,824}{(1 + 60,824 (0.05^2))}$$

$$= 397 \quad \text{คน}$$

การสุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เมื่อปรับค่ากลุ่มตัวอย่างจากความเหมาะสมโดยจะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เลือกสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละสถาบันดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ 5 แห่ง

สถาบันกวดวิชา	จำนวน ประชากร (คน)	จำนวน สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
สถาบันกวดวิชาเคมี อาจารย์อู๋	17,792	29.00	117
สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน	10,240	17.00	61
สถาบันกวดวิชาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์	9,742	15.00	64
สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์	14,896	24.00	101
สถาบันกวดวิชาไบโอบีเอ็ม	9,634	15.00	57
รวม	62,304	100.00	400

ที่มา: สำนักงานการศึกษาเอกชนแบบแสดงรายการข้อมูล (2553: 107)

เมื่อผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนแล้ว จึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกกลุ่มตัวอย่างและทำการส่งแบบสอบถามไปให้นักเรียนในสถาบันกวดวิชา 5 แห่งตอบแบบสอบถาม ซึ่งนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนที่ศึกษาในสถาบันกวดวิชาทั้ง 5 แห่ง โดยเก็บแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มที่กำหนดได้ดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาปรับปรุงมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงเชิงบวกของสถาบันกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ ตลอดจนการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบบสอบถามนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถาบันกวดวิชาที่ศึกษา วิชาที่ทำการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา/เทอมจำนวนวันที่เรียนกวดวิชา/สัปดาห์ เกรดเฉลี่ยในโรงเรียนวิชาที่ท่านเข้าเรียนก่อนและหลังเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชา พัฒนาการทางด้านการเรียนรู้ และการนำไปประยุกต์ใช้ซึ่งเป็นคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชา จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เหตุผลที่ท่านเรียนกวดวิชาในปัจจุบัน ความพึงพอใจที่มีผลต่อสถาบันกวดวิชาที่ท่านเรียน ผลในด้านบวกที่ได้รับจากการกวดวิชาในช่วงที่ผ่านมา ผลในด้านลบที่ได้รับจากการกวดวิชาในช่วงที่ผ่านมา และ ท่านคิดว่าการกวดวิชาจะสามารถช่วยท่านในเรื่องใดต่อไปนี้ได้ มากน้อยเพียงใด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเสริมแรงเชิงบวกของสถาบันกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของสกินเนอร์(1935) มองว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นพฤติกรรมที่กระทำต่อสิ่งแวดล้อมของตนเอง พฤติกรรมของมนุษย์จะคงอยู่ตลอดไป จำเป็นต้องมีการเสริมแรง ซึ่งการเสริมแรงนี้คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) เกณฑ์การให้คะแนนตามมาตรวัดแบบ 5-point likert scale ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	5
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าคะแนน	4
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าคะแนน	3
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าคะแนน	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน	1

การแบ่งระดับช่วงคะแนนความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด โดยแบ่งช่วงระดับด้วยวิธีการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

จากการพิจารณาอันตรภาคชั้นของช่วงคะแนนข้างต้น จึงกำหนดให้แบ่งระดับคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

คะแนน 1.00 - 1.80	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
คะแนน 1.81 - 2.60	ระดับความคิดเห็นน้อย
คะแนน 2.61 - 3.20	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
คะแนน 3.21 - 4.20	ระดับความคิดเห็นมาก
คะแนน 4.21 - 5.00	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม และการทดสอบมีดังนี้

1. ศึกษา และรวบรวมเอกสาร ทฤษฎี นิยามและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบการเรียนการสอนของสถาบันกววิชาสายวิทยาศาสตร์โดยทฤษฎีการจัดการการเรียนรู้
2. สร้างข้อคำถามโดยเรียบเรียง และปรับปรุง นำแนวความคิดที่มีอยู่มาดัดแปลง หรือนำแบบสอบถามที่เป็นที่ยอมรับมาสร้าง และใช้เป็นแบบสอบถามโดยใช้ข้อคำถามที่ครอบคลุมนิยามที่กำหนด โดยสร้างเป็นแบบสอบถามประเมินค่าตามแบบของ Likert Scaling

3. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา(Content Validity) โดยให้ประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาตัดสินว่าข้อคำถามในแต่ละข้อในแบบสอบถาม มีความเกี่ยวข้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษาหรือไม่ รวมทั้งพิจารณาภาษาที่ใช้ว่าสามารถเข้าใจได้ง่าย และมีความเหมาะสมกับประชากรที่ต้องการศึกษาหรือไม่ จากนั้นนำมาแก้ไขและปรับปรุงใหม่ตามคำแนะนำ

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้ว มาทำการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) เพื่อให้แน่ใจว่าคำถามมีความน่าเชื่อถือในเชิงสถิติ โดยนำแบบสอบถามไปสอบก่อนใช้จริง (Pretest) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 40 ชุด เพื่อทดสอบคำถามในแต่ละข้อว่าสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.872

5. นำแบบสอบถามมารวบรวมข้อมูลและทดสอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าระดับความน่าเชื่อถือด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's Alpha Coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มาเป็นเครื่องมือหาค่าความเชื่อมั่นรายข้อ และเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีความเชื่อมั่นสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีในการศึกษาจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการออกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ศึกษาโรงเรียนกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 5 แห่งจำนวน 400 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามที่แจกให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน นำมาดำเนินการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการ ดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) เมื่อรับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วได้ทำการคัดลอกแบบสอบถามที่มีความไม่สมบูรณ์ออก จนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์
2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า สำหรับแบบสอบถามที่เป็นปลายปิด (Closed-End Question) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นส่วนๆ
3. การประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณค่าสถิติที่ใช้ในการพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป ใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชา ใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
3. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการเสริมแรงทางบวกใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร ใช้สถิติสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าที (T-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป ใช้สถิติสถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test) หรือการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธีของ LSD

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและสถาบันกวดวิชา
กับความคิดเห็นต่อการเสริมแรงทางบวก กรณีศึกษา โรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์วิจัยได้
ดำเนินการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
Df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสอง Mean of Squares)
Sig.	แทน	ค่าความน่าจะเป็น/ ค่านัยสำคัญทางสถิติ (ในตาราง F – test)
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างซึ่งก็คือนักเรียนที่ศึกษาโรงเรียนกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทยาศาสตร์จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋ สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน สถาบันกวดวิชาแอฟฟลายด์ ฟิสิกส์ สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์และสถาบันกวดวิชาไบโอปิมจำนวน 400 ชุด และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชา

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมแรงทางบวกของสถาบันกวดวิชา

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลทั่วไปจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถาบันกวดวิชาที่ทำการศึกษา วิชาที่เลือกเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา/เทอมจำนวนวันที่เรียนกวดวิชา/สัปดาห์ เกรดเฉลี่ยก่อนเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชา เกรดเฉลี่ยหลังเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชา และพัฒนาทางการเรียนรู้และการนำไปประยุกต์ใช้ โดยใช้ค่าร้อยละ ปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน (คน) และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป

ลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	400	100.00
ชาย	140	35.00
หญิง	260	65.00
2. อายุ	400	100.00
15-18 ปี	331	82.75
สูงกว่า 18 ปี	69	17.25

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา	400	100.00
มัธยมศึกษาปีที่ 4	17	4.25
มัธยมศึกษาปีที่ 5	19	4.75
มัธยมศึกษาปีที่ 6	364	91.0
4. สถาบันกวดวิชาที่ทำการศึกษา	400	100.00
สถาบันกวดวิชาเคมี อาจารย์อู๋	117	29.25
สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน	61	15.25
สถาบันกวดวิชาแอฟพลายด์ฟิสิกส์	64	16.00
สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์	101	25.25
สถาบันกวดวิชาไบโอปิม	57	14.25
5. วิชาที่เลือกเรียนจากสถาบัน	400	100.00
วิชาเคมี	129	32.25
วิชาฟิสิกส์	138	34.50
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	55	13.75
วิชาชีววิทยา	78	19.50
วิชาคณิตศาสตร์	129	32.25
6. ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา/เทอม	400	100.00
ต่ำกว่า 5,000 บาท	138	34.50
5,000 - 10,000 บาท	199	49.75
10,001 – 20,000 บาท	47	11.75
มากกว่า 20,000 บาท	16	4.00
7. จำนวนวันที่เรียนกวดวิชา/สัปดาห์	400	100.00
1-2 วัน	255	63.75
3-4 วัน	79	19.75
5-6 วัน	17	4.25
มากกว่า 6 วัน	49	12.25

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. เกรดเฉลี่ยก่อนเข้าศึกษาในสถาบัน	400	100.00
กวดวิชา		
เกรด 1	11	2.75
เกรด 1.5	22	5.50
เกรด 2	86	21.50
เกรด 2.5	79	19.75
เกรด 3	68	17.00
เกรด 3.5	76	19.00
9. เกรดเฉลี่ยหลังเข้าศึกษาในสถาบัน	400	100.00
กวดวิชา		
เกรด 1	2	0.50
เกรด 1.5	6	1.50
เกรด 2	38	9.50
เกรด 2.5	65	16.25
เกรด 3	103	25.75
เกรด 3.5	104	26.00
10. การพัฒนาทางการเรียนรู้และการนำไป	400	100.00
ประยุกต์ใช้		
ลดลง	10	2.50
เท่าเดิม	85	21.25
เพิ่มขึ้น	305	76.25

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชา

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชาโดยใช้ค่าร้อยละ ปรากฏตามตารางที่ 5-6

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชา

เหตุและผลที่เรียนกวดวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เหตุผลที่ท่านเลือกเรียนกวดวิชาในปัจจุบัน		
1. เพื่อช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น	281	70.25
2. เพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อ	274	68.50
3. เรียนที่โรงเรียนไม่เข้าใจ/เรียนไม่ทันเพื่อน	197	49.25
4. เพื่อเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนในชั้นเรียนปกติ	185	46.25
5. เพื่อนชวน	112	28.00
6. ผู้ปกครองให้เรียน	45	11.25
7. อื่นๆ ได้แก่ ให้มั่นใจยิ่งขึ้น	12	3.00
8. ครูในโรงเรียนแนะนำให้เรียน	6	1.50
2. ความพึงพอใจที่มีผลต่อสถาบันกวดวิชา		
1. วิธีการสอนของครูผู้สอน	326	81.50
2. เนื้อหาบทเรียน	302	75.50
3. มีชื่อเสียง	186	46.50
4. สถานที่ในการเรียน	171	42.75
5. การเดินทาง	149	37.25
6. ความสะอาด	96	24.00
7. ค่าใช้จ่ายในการเรียน	79	19.75
8. การตรงต่อเวลาของผู้สอน	56	14.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เหตุและผลที่เรียนกวดวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ผลในด้านบวกที่ได้รับจากการกวดวิชา		
1. ผลการเรียน/เกรดเฉลี่ยดีขึ้น	326	81.50
2. มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น	302	75.50
3. อื่นๆ คือ ได้ความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น	186	46.50
4. สอบเข้าศึกษาต่อได้	171	42.75
5. ได้เทคนิคในการทำข้อสอบได้รวดเร็วมากขึ้น	56	14.00
4. ผลในด้านลบที่ได้รับจากการกวดวิชา		
1. เหนื่อย/ไม่มีเวลาพักผ่อน หรือทำกิจกรรมอื่นๆ	307	76.75
2. สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	194	48.50
3. ทำให้ความสนใจในชั้นเรียนปกติน้อยลง	99	24.75
4. อื่นๆ คือ ต้องเดินทางเพิ่มขึ้น	11	2.75

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของการกวดวิชา

ประโยชน์ของการกวดวิชา	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น	4.14	0.775	มาก
2. ได้เทคนิคในการทำข้อสอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น	4.10	0.813	มาก
3. มีความมั่นใจในการสอบมากขึ้น	4.08	0.800	มาก
4. เพิ่มโอกาสการสอบเข้าศึกษาต่อ	4.06	0.740	มาก
5. ได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	4.03	0.932	มาก
6. ได้คะแนนสอบในโรงเรียนดีขึ้น	4.01	0.816	มาก
รวม	4.07	0.656	มาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์

ความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
ทฤษฎีการเสริมแรงทางบวก			
1. อาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้	4.00	0.777	มาก
2. วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน	3.81	0.728	มาก
3. สถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาด้านการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อ	3.96	0.757	มาก
4. สถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวัน	4.02	0.826	มาก
5. สถาบันสร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่นักเรียน (คำชม หรือสิ่งสนับสนุนรวมทั้งกำลังใจ)	3.83	0.794	มาก
6. เอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียน	3.90	0.778	มาก
7. สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนในสถาบัน	4.03	0.760	มาก
รวม	3.94	0.641	มาก

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานปรากฏตามตารางที่ 8 - 15

ปัจจัยทางเพศ อายุ ระดับการศึกษาและสถาบันกวดวิชาส่งผลต่อความคิดเห็นปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์จำแนกตามเพศ

ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์	ชาย		หญิง		T	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1. อาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้	4.06	0.784	3.97	0.773	1.032	0.303
2. วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน	3.84	0.716	3.80	0.736	0.518	0.605
3. สถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาด้านการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อ	3.99	0.835	3.95	0.712	0.588	0.557
4. สถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวัน	3.89	0.820	4.08	0.823	-2.182	0.030*
5. สถาบันสร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่นักเรียน (คำชม หรือสิ่งสนับสนุน รวมทั้งกำลังใจ)	3.80	0.770	3.84	0.808	-0.461	0.645

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียน ในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์	ชาย		หญิง		t	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
6. เอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อ การกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียน	3.76	0.767	3.97	0.775	-2.619	0.009*
7. สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการกระตุ้นและ แรงจูงใจในการเรียนการสอนของเด็ก นักเรียนในสถาบัน	3.94	0.820	4.07	0.724	-1.637	0.102
รวม	3.90	0.640	3.95	0.642	-0.082	0.935

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์โดยรวมที่มีเพศต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบค่าสถิติ t-test จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่า Sig. โดยรวมเท่ากับ 0.935 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันและเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนมีค่า Sig. เท่ากับ 0.030 และ 0.009 ตามลำดับ หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันและเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเรื่องอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์จำแนกตามอายุ

ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์	15-18 ปี		สูงกว่า 18 ปี		t	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1. อาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้	4.01	0.763	3.96	0.848	0.540	0.590
2. วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน	3.79	0.737	3.91	0.680	-1.293	0.197
3. สถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาด้านการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อ	3.97	0.734	3.93	0.863	0.422	0.674
4. สถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวัน	4.03	0.825	3.96	0.830	0.646	0.518
5. สถาบันสร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่นักเรียน (คำชม หรือสิ่งสนับสนุนรวมทั้งกำลังใจ)	3.82	0.791	3.84	0.816	-0.179	0.858
6. เอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียน	3.89	0.786	3.91	0.742	-0.211	0.833
7. สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนในสถาบัน	4.00	0.763	4.16	0.740	-1.587	0.113
รวม	3.93	0.668	3.95	0.493	-0.284	0.777

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์โดยรวมที่มีอายุต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบค่าสถิติ t-test จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่า Sig. โดยรวมเท่ากับ 0.777 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นในการจัดการระบบการเรียนการสอนของสถาบันกวดวิชาเรื่องทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
1.อาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.236	0.118	0.194	0.824
	ภายในกลุ่ม	397	240.762	0.606		
	รวม	399	240.998			
2.วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.588	1.294	2.459	0.087
	ภายในกลุ่ม	397	208.972	0.526		
	รวม	399	211.560			
3.สถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาด้านการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.021	1.510	2.660	0.071
	ภายในกลุ่ม	397	225.417	0.568		
	รวม	399	228.438			

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผล ต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชา สายวิทยาศาสตร์	แหล่งความ แปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
4. สถาบันทำการกระตุ้นด้าน การทำเอกสารหรือทำการบ้าน ส่งประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.012	0.506	0.742	0.477
	ภายในกลุ่ม	397	270.898	0.682		
	รวม	399	271.910			
5.สถาบันสร้างแรงจูงใจในการ เรียนแก่นักเรียน (คำชม หรือสิ่ง สนับสนุนรวมทั้งกำลังใจ)	ระหว่างกลุ่ม	2	0.664	0.332	0.525	0.592
	ภายในกลุ่ม	397	251.086	0.632		
	รวม	399	251.750			
6.เอกสารการสอนและตำรา เรียนมีผลต่อการกระตุ้นและ แรงจูงใจในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.882	0.441	0.727	0.484
	ภายในกลุ่ม	397	240.708	0.606		
	รวม	399	241.590			
7.สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการการ กระตุ้นและแรงจูงใจในการ เรียนการสอนของเด็กนักเรียน ในสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.458	1.729	3.021	0.050
	ภายในกลุ่ม	397	227.239	0.572		
	รวม	399	230.698			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.105	0.553	1.349	0.261
	ภายในกลุ่ม	397	162.645	0.410		
	รวม	399	163.750			

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์โดยรวมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ค่า Sig. โดยรวมเท่ากับ 0.261 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความ

คิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์จำแนกตามสถาบันกวดวิชา

ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
1.อาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	4	7.845	1.961	3.323	0.011*
	ภายในกลุ่ม	395	233.152	0.590		
	รวม	399	240.998			
2.วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	8.249	2.062	4.007	0.003*
	ภายในกลุ่ม	395	203.311	0.515		
	รวม	399	211.560			
3.สถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาด้านการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อ	ระหว่างกลุ่ม	4	2.290	0.573	1.000	0.407
	ภายในกลุ่ม	395	226.147	0.573		
	รวม	399	228.438			
4. สถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	4	7.548	1.887	2.819	0.025*
	ภายในกลุ่ม	395	264.362	0.669		
	รวม	399	271.910			

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผล ต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชา สายวิทยาศาสตร์	แหล่งความ แปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
5.สถาบันสร้างแรงจูงใจในการ เรียนแก่นักเรียน (คำชม หรือสิ่ง สนับสนุนรวมทั้งกำลังใจ)	ระหว่างกลุ่ม	4	5.385	1.346	2.158	0.073
	ภายในกลุ่ม	395	246.365	0.264		
	รวม	399	251.750			
6.เอกสารการสอนและตำรา เรียนมีผลต่อการกระตุ้นและ แรงจูงใจในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	12.519	3.130	5.397	0.000*
	ภายในกลุ่ม	395	229.071	0.580		
	รวม	399	241.590			
7.สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการการ กระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียน การสอนของเด็กนักเรียนใน สถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	4	5.065	1.266	2.217	0.067
	ภายในกลุ่ม	395	225.632	0.571		
	รวม	399	230.698			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	7.261	1.815	4.582	0.001*
	ภายในกลุ่ม	395	156.489	0.396		
	รวม	399	163.750			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ โดยรวมที่มีสถาบันกวดวิชาที่ศึกษาต่างกัน พบว่า ค่า Sig. โดยรวมเท่ากับ 0.001 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถาบันกวดวิชาที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะเรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลา

ทำการสอนสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันและเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนมีค่า Sig. เท่ากับ 0.011, 0.003, 0.025 และ 0.000 ตามลำดับหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถาบันกวดวิชาที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนในสถาบันส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอนสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันและสถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparisons) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ LSD ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามสถาบันกวดวิชา

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะเรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามสถาบันกวดวิชา

สถาบัน กวดวิชา	$\bar{X}$	เคมีอาจารย์อู๋ (4.09)	เดอะเบรน (4.13)	แอฟฟลายด์ฟิสิกส์ (3.91)	ออนดีมานด์ (3.80)	ไบโอบีม (4.16)
เคมีอาจารย์อู๋	4.09	-	-0.046 (0.707)	0.179 (0.134)	0.283* (0.007)	-0.072 (0.560)
เดอะเบรน	4.13		-	0.225 (0.103)	0.329* (0.009)	-0.027 (0.850)
แอฟฟลายด์ ฟิสิกส์	3.91			-	0.104 (0.396)	-0.252 (0.073)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

สถาบัน	$\bar{X}$	เคมีอาจารย์อู๋	เดอะเบรน	แอปพลายด์ฟิสิกส์	ออนดีมานด์	ไบโอบีม
กวดวิชา		(4.09)	(4.13)	(3.91)	(3.80)	(4.16)
ออนดีมานด์	3.80				-	-0.356*
						(0.005)
ไบโอบีม	4.16					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 12 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะเรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้แสดงผลได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.007 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะเรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะเรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.283

2. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.009 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ ในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะเรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่อง

อาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.329

3. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิม พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.005 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิม ในต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิม โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.356

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน ด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามสถาบันกวดวิชา

สถาบันกวดวิชา	$\bar{X}$	เคมีอาจารย์อู๋ (3.85)	เดอะเบรน (4.05)	แอฟฟลายด์ฟิสิกส์ (3.89)	ออนดีมานด์ (3.61)	ไบโอปิม (3.74)
เคมีอาจารย์อู๋	3.85	-	-0.203 (0.074)	-0.044 (0.690)	0.232* (0.018)	0.109 (0.346)
เดอะเบรน	4.05		-	0.159 (0.218)	0.435* (0.000)	0.312* (0.019)
แอฟฟลายด์ฟิสิกส์	3.89			-	0.277* (0.016)	0.154 (0.240)
ออนดีมานด์	3.61				-	-0.123 (0.301)
ไบโอปิม	3.74					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน แสดงผลได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อุ กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.018 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อุแตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ ในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อุ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.232

2. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ ในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.329

3. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอบีมพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.019 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอบีมในปัจจัยการ

เสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ เรื่อง วิธีการและรูปแบบ การกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการ เรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนใน โรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ใน สถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิมโดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.312

4. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาแอฟพลายด์ฟิสิกส์กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่ สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.016 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่ม ตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาแอฟพลายด์ฟิสิกส์ แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบัน กวดวิชาออนดีมานด์ ในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสาย วิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาแอฟพลายด์ฟิสิกส์ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการ เสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องวิธีการและรูปแบบการ กระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการ เรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์โดยมี ผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.277

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นในปัจจัยการเสริมแรง ทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการ กระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันด้วยวิธีการ LSD จำแนกตาม สถาบันกวดวิชา

สถาบัน กวดวิชา	$\bar{X}$	เคมีอาจารย์อู๋ (4.04)	เดอะเบรน (4.20)	แอฟพลายด์ฟิสิกส์ (3.88)	ออนดีมานด์ (3.86)	ไบโอปิม (4.19)
เคมีอาจารย์อู๋	4.04	-	-0.154 (0.234)	0.168 (0.188)	0.181 (0.103)	-0.150 (0.256)
เดอะเบรน	4.20		-	0.322* (0.029)	0.335 * (0.012)	0.004 (0.980)

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สถาบัน	$\bar{X}$	เคมีอาจารย์อู๋	เดอะเบรน	แอปพลายด์ฟิสิกส์	ออนดีมานด์	ไบโอบีม
กวดวิชา		(4.04)	(4.20)	(3.88)	(3.86)	(4.19)
แอปพลายด์ฟิสิกส์	3.88			-	0.014	-0.318*
					(0.917)	(0.033)
ออนดีมานด์	3.86				-	-0.332*
						(0.015)
ไบโอบีม	4.19					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นในต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันแสดงผลได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาแอปพลายด์ฟิสิกส์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.029 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาแอปพลายด์ฟิสิกส์ในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาแอปพลายด์ฟิสิกส์ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.322

2. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.012 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มี

ผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ร่อบนทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาอนดีมานด์โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.335

3. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปีมพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.033 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์ แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปีมในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปีมโดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.318

4. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาอนดีมานด์ กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปีมพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.015 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาอนดีมานด์แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปีมในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาอนดีมานด์ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปีมโดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.332

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามสถาบันกวดวิชา

สถาบันกวดวิชา	$\bar{X}$	เคมีอาจารย์อู๋ (3.94)	เดอะเบรน (4.02)	แอฟพลายด์ ฟิสิกส์ (3.70)	ออนดีมานด์ (3.71)	ไบโอปิม (4.21)
เคมีอาจารย์อู๋	3.94	-	-0.076 (0.527)	0.237* (0.046)	0.227* (0.029)	-0.270* (0.029)
เดอะเบรน	4.02		-	0.313* (0.022)	0.304* (0.014)	-0.194 (0.167)
แอฟพลายด์ ฟิสิกส์	3.70			-	-0.010 (0.936)	-0.507* (0.000)
ออนดีมานด์	3.71				-	-0.498* (0.000)
ไบโอปิม	4.21					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 15 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นในต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนกับสถาบันกวดวิชา แสดงผลได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋ กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.046 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋ แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ ในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.237

5. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิมพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์ แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิมในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิมโดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.507

6. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิมพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิมในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียน น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่สถาบันกวดวิชาไบโอปิมโดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.498

ข้อวิจารณ์

การวิจัยความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลและสถาบันกวดวิชากับความคิดเห็นต่อการเสริมแรงทางบวก กรณีศึกษาโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์สามารถนำผลการวิจัยมาวิจารณ์ได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 15-18 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อุ๊ วิชาฟิสิกส์และวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา/เทอม 5,000 - 10,000 บาท เรียนกวดวิชา/สัปดาห์ 1 - 2 วัน ส่วนใหญ่ก่อนเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชา มีเกรดเฉลี่ย 2 หลังเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชา มีเกรดเฉลี่ย 3.5 และมีการพัฒนาทางด้านการเรียนรู้และการนำไปประยุกต์ใช้เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกเรียนกวดวิชาเพื่อช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่เมื่อมาเรียนเพิ่มเติมแล้วมีเกรดเฉลี่ยที่สูงเพิ่ม มากขึ้น รวมถึงการพัฒนาทางด้านการเรียนรู้และการนำไปประยุกต์ใช้ที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งเป็นผลดีทั้งต่อตัวผู้เรียนเอง และทางสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของฮัลล์ที่กล่าวว่าหลักการทางจิตวิทยาได้เข้ามามีส่วนสำคัญในการกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกระบวนการสอนของครูผู้สอนเป็นอย่างดี ฉะนั้นจึงถือได้ว่าผู้สอน หรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษาเป็นอย่างดี

2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนของครูผู้สอนรองลงมาคือ มีความพึงพอใจต่อเนื้อหาบทเรียน และมีความพึงพอใจต่อชื่อเสียงตามลำดับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า ผลในด้านบวกที่ได้รับจากการกวดวิชาคือ ผลการเรียนรู้/เกรดเฉลี่ยดีขึ้น และเห็นว่าผลในด้านลบที่ได้รับจากการกวดวิชาคือ เหนื่อย/ไม่มีเวลาพักผ่อน หรือทำกิจกรรมอื่นๆ

3. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของการกวดวิชาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกรายการเรียงตามลำดับ คือมีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น ได้เทคนิคในการทำข้อสอบได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น และมีความมั่นใจในการสอบมากขึ้น ตามลำดับทั้งนี้สอดคล้องกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของฮัลล์(1944) ที่กล่าวไว้ว่าในการจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความพร้อม ความสามารถและเวลาที่ผู้เรียนจะเรียนได้ดีที่สุด เพราะผู้เรียนมีระดับของการแสดงออกไม่เท่ากัน ในการจัดการเรียนการสอน ควรให้ทางเลือกที่หลากหลาย เพื่อผู้เรียนจะสามารถตอบสนองตามระดับความสามารถ

4. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันและเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกันกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกันกลุ่มตัวอย่างที่มีสถาบันกวดวิชาที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนในสถาบันส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้

วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอนสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันและสถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อแตกต่างกันทั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีของสกินเนอร์ (1935) เชื่อว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของแต่ละคนไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับ 1. ความสามารถของแต่ละบุคคล 2. โอกาสในการฝึกฝนของแต่ละคน 3. แรงจูงใจ (รางวัลหรือสิ่งสนับสนุนรวมทั้งกำลังใจ) ซึ่งจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ ส่วนการลงโทษจะให้ผลตรงข้าม 4. บุคคลเคยมีประสบการณ์ในการเผชิญกับปัญหาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก่อนก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ง่าย กว่า การแก้ปัญหาใหม่ 5. การถ่ายทอดการเรียนรู้ที่ดี จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ได้ดี การทดสอบยังสอดคล้องกับทฤษฎีของฮัลล์ (1944) ที่กล่าวว่า การให้การเสริมแรงในช่วงที่ใกล้เคียงกับเป้าหมายมากที่สุด จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี นอกจากนี้ฮัลล์ (1944) ยังกล่าวถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่จำเป็นในการเรียนรู้ อันได้แก่ ความสามารถ (Capacity) ในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล การจูงใจ (Motivation) ที่จะช่วยให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้น การเสริมแรง (Reinforcement) ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี และเน้นจำนวนครั้งของการเสริมแรงมากกว่าปริมาณของการเสริมแรงที่ให้ในแต่ละครั้งรวมถึงความเข้าใจ (Understanding) การเรียนรู้จะสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง เมื่อไปประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกับประสบการณ์เดิม ย่อมจะแก้ปัญหาโดยใช้ความเข้าใจได้เป็นผลสำเร็จอย่างดียิ่งทั้งนี้จากทฤษฎีของฮัลล์ (1944) แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ศึกษาในสถาบันกวอดวิชาแต่ละแห่งจะได้รับการกระตุ้นหรือการเสริมแรงแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยการเสริมแรงทางบวกของแต่ละสถาบันนั่นเอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของประชากร

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 15 - 18 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนที่สถาบันกวดวิชาเคมีอาจารย์อู๋ วิชาฟิสิกส์และวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา/เทอม 5,000 - 10,000 บาท เรียนกวดวิชา/สัปดาห์ 1 - 2 วัน ส่วนใหญ่ก่อนเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชา มีเกรดเฉลี่ย 2 หลังเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชา มีเกรดเฉลี่ย 3.5 และมีการพัฒนาทางด้านการเรียนรู้ และการนำไปประยุกต์ใช้เพิ่มขึ้น

ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนของครูผู้สอนรองลงมาคือ มีความพึงพอใจต่อเนื้อหาบทเรียน และมีความพึงพอใจต่อชื่อเสียงตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า ผลในด้านบวกที่ได้รับจากการกวดวิชาคือ ผลการเรียน/เกรดเฉลี่ยดีขึ้น และเห็นว่าผลในด้านลบที่ได้รับจากการกวดวิชาคือ เหนื่อย/ไม่มีเวลาพักผ่อน หรือทำกิจกรรมอื่นๆ

ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ในการเรียนกวดวิชา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของการกวดวิชาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกรายการเรียงตามลำดับ คือมีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น ได้เทคนิคในการทำข้อสอบได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น และมีความมั่นใจในการสอบมากขึ้นตามลำดับ

ทดสอบสมมติฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันและเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์เรื่องทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถาบันกวดวิชาที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถาบันกวดวิชาที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ด้านอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอนสถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวันและเอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เนื่องจากผู้เรียนเห็นว่าผลในด้านลบที่ได้รับจากการกวดวิชาคือ เหนื่อย/ไม่มีเวลาพักผ่อน หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ทางสถาบันกวดวิชาควรจัดพื้นที่ในการทำกิจกรรมอื่นๆ หลังเลิกเรียนหรือ จัดระบบการเรียนการสอนที่เอื้อต่อผู้เรียน เช่น สามารถเลือกเวลาเรียนตามต้องการได้โดยไม่จำกัด เพื่อใช้เวลาในการทำกิจกรรมอื่นๆ ได้ด้วย

2. ทั้งนี้จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการกระตุ้นหรือการเสริมแรงด้านการเรียนรู้ของสถาบันขึ้นอยู่กับ การถ่ายทอดที่ดีของผู้สอนทางสถาบันควรคัดเลือกผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ และมีเทคนิคที่ดีในการถ่ายทอด หรือมีการให้ผู้เรียนประเมินผู้สอนเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุง การเรียนการสอน ส่วนการกระตุ้นหรือการเสริมแรงด้านการเรียนรู้ขึ้นก็อยู่กับโอกาสในการฝึกฝน ของแต่ละบุคคล ซึ่งทางสถาบันอาจต้องมีการให้แบบฝึกหัดเพื่อให้เกิดการฝึกฝนมากขึ้น แต่ในการ จัดการเรียนการสอนต้องมีความเหมาะสม ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มอัตราการเรียนรู้และการทดสอบที่เหมาะสม

3. สถาบันสามารถนำปัจจัยสถาบันด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถาบันกวดวิชาที่ ทำการศึกษา วิชาที่เลือกเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน จำนวนวันที่เรียนกวดวิชาต่อสัปดาห์ เกรดก่อน และหลังเรียน ระดับการพัฒนาในด้านองค์ความรู้ และเหตุผลในการเลือกเรียนกวดวิชา ไปปรับใช้ ในการยกระดับสถาบันให้พัฒนาเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป

1. ควรมีการดำเนินการวิจัยกับสถาบันกวดวิชาอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อเปรียบเทียบ เนื่องจาก ปัจจุบันสถาบันกวดวิชามีมากขึ้นและได้รับความนิยมมาก ซึ่งอาจจะส่งผลให้การจัดการระบบการ เรียนการสอนของสถาบันกวดวิชามีการเปลี่ยนแปลง และจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาความสามารถ และศักยภาพในการแข่งขัน

2. ควรมีการศึกษาถึงความพึงพอใจต่อปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนใน
โรงเรียนกววิชาสายวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้ข้อมูลในแนวลึกเพิ่มมากขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กนกวรรณ แซ่อู๋. 2548. ความสัมพันธ์ระหว่างขวัญในการปฏิบัติงานกับการมาสายและการขาดงาน
ของพนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานของบริษัทผลิตคอมพิวเตอร์. สารนิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

กัญญารัตน์ ณ ลำพูน. 2545. ผลของการเสริมแรงด้วยเบี้ยเสริมธุรกิจต่อการทำการบ้านวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2529. “โรงเรียนกวดวิชา.” วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน.
7(64): 13-16.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2543. ข้อมูลจำนวนนักเรียน/ นักศึกษาปีการศึกษา. (Online)
www.moe.go.th/main/2/stat-thai/stud-t43.htm.

กุลวดี โรจน์ไพศาลกิจ. 2536. ผลของการเสริมแรงทางบวกในการสอนการคิดต่อความรู้และ
ความสามารถของนักศึกษาพยาบาลในการแก้ปัญหาสุขภาพมารดาและทารกแรกเกิด
ในชุมชน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิราพร ชวนทิวรรณ. 2542. ผลของการเสริมแรงด้วยเบี้ยเสริมธุรกิจต่อการทำการบ้านวิชา
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชมนา จักรอารี. 2544. ผลของการกวดวิชาที่มีต่อความตรงเชิงพยากรณ์ของแบบวัดความรู้พื้นฐาน
ทางวิชาการในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นาริรัตน์ ฐูปงาม. 2542. ความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจการได้รับข้อมูลป้อนกลับ
ด้านคุณภาพบริการการให้รางวัลและวัฒนธรรมคุณภาพบริการกับคุณภาพบริการตาม
การรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลรัฐที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรอง
คุณภาพโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นรา สมประสงค์. 2544. แรงจูงใจ,ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหาร
การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ประทีป จินนี่. 2540. เอกสารประกอบการสอนวิชา: การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับ
พฤติกรรม (Behavior analysis and behavior modification).
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.

ประยูร ศรีประสาธน์และวิไลชุมแสง. 2525. “การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ.”
17(2): 60-64.

ประยูร ศรีประสาธน์. 2529 . “องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการกวดวิชา.” วารสารการศึกษาแห่งชาติ
21(2): 58-68.

พอดู สุวรรณทัต. 2529. “โรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา.” วารสารการศึกษาแห่งชาติ
21(2): 52-57.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2552. อัตราการรับสมัครและสถิติผู้เข้าศึกษาต่อใน
ระดับอุดมศึกษาในระบบ Admissions ปี 2552. (Online). www.cuas.or.th., 30 สิงหาคม
2555

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2552. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2553. ข้อมูล-สถิติ. (Online)

[www.opec.go.th/index.php?option=com_content&view=category
&id=28 &Itemid=13&lang=th](http://www.opec.go.th/index.php?option=com_content&view=category&id=28&Itemid=13&lang=th), 30 สิงหาคม 2555

ลักขณา กฤษณา. 2524. ผลของระบบการเสริมแรงต่อเนื่องต่อการถาม-ตอบคำถามและ
การทบทวนบ้านวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาและการสอน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีณา ทองวิเศษสุข. 2528. ผลของการใช้แรงเสริมแรงทางบวกต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
สุภาพนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2539. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิสิทธิ์พัฒนา.

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. 2526. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสุขศึกษาหน่วยที่ 1-7. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สมยศ นาวิการ. 2543. การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ
1991.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2526. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

สุรางค์ ไคว่ตระกูล. 2543. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โสภิตา ลิ้มวัฒนาพันธ์. 2538. การเปรียบเทียบผลของการปรับพฤติกรรมโดยใช้การควบคุมตนเอง
กับการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถการที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมความ
รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ชั้นปีที่ 1.
ปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อนุสรณ์ ศรีทาบุญ. 2542. ผลของการให้เบี่ยงเบนการตอบรับการปรับเปลี่ยนใหม่ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจ
เรียนการศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโนนงามพิทยานุญุลจังหวัดมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว,
มหาวิทยาลัยบูรพา

อังสุมารินทร์ อนุติ. 2545. ผลของการเสริมแรงด้วยเบี้ยยันต่อการทาการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยบูรพา.

Aylon, T., D. Laymand and B. Sanda. 1972. “ Distrutive Behavior and
reinforcement of AcadamicPerformane.” **The Psychological Record**. 22: 315 - 323.

Aylon, T. and M.D Robert. 1974. “ Eliminating discipline Problems by Strengthening
AcadamicPerformance.” **Journal of Applied Behavior analysis**. 7: 71-96.

Axelrod, S. 1977. **Behavior modification for the classroom teacher**. New York: McGraw-Hill
Book Company

Bray, M. 1999. **The shadow education system: private tutoring and its applications for
planners**. New York: McGraw-Hill Book Company

Broden, M. etal. 1970. “Effects of teacher attention and token reinforcement system In a
junior high special education class.” **Exceptional Children**, 36: 341-349.

Christis, A. 1965. **Perspectives in social psychology**. New York : Holt,Rinchart and Winstone.

_____. 1977. **An autobiography**.New York : Dodd, Mead.

Craighead, K.M. 1976. **Behavior modification : Issues and applions**. Boston : Houghton
Miffin.

- Del Chiaro, S.A. 2006. **The Effect of Training Supervisors to Use Positive Verbal Reinforcement on Employee Job Satisfaction**. Ph.D.Thesis, Faculty of the School of Education, University of San Francisco.
- Dollard , N.E. and A.E. Miller. 1950. **Personality and psychotherapy : An analysis in Terms of Learning, thinking, and culture**. New York : McGraw-Hill.
- Harris, B. S. and T.N. Goodwin. 1964. **Structure and activity of enzymes**. London : Academic Press.
- Hilgard, E. R. and G. H.Bower . 1967. **Theories of learning** (5th ed.). NJ : Prentice-Hall, Inc.
- Kalish, H. I. 1981. **From behavioral science to behavior modification**. New York : McGraw-Hill.
- Kazdin, A. E. 1975. **Behavior modification in applied settings**. Illinois : Dorsey Press.
- Kimble, G. 1968. **Principles of general psychology** (3 rd ed.). New York : Ronald Press.
- Mackay, M. M. 2001a. Application of brand equity measures in service markets. **Journal of Services Marketing**, 15(3): 210-221.
- Mackay, M. M. 2001b. Evaluation of brand equity measures: Further empirical results. **Journal of Product and Brand Management**, 10 (1): 38-51.
- McAuley, B.M. and I.C. McAuley. 1977. **Child behavior problems : An empical approach to management**. London: Macmillan.

- Mondy, W. R. and S. R. Premeaux. 1995. **Management: Concepts Practices and Skills.** Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Motameni, R. and M.S. 1998. Brand equity valuation: A global perspective. **Journal of Product and Brand Management**, 7 (4): 275-290.
- Patterson, G. R. 1971. **An application of conditioning techniques to the control of a hyperactive child. An empirical basis of change in education.** Chicago : Science Research Associates Inc.
- Poteet, J. A. 1973. **Behavior modification.** Minnesota : Burgess Publishing Company.
- Porter, M. E. and M. R. Kramer. 2007. "Strategy and society (The link between competitive advantage and corporate social responsibility)" **Harvard Business Review**, 4-16.
- Riley, F. D. 2000. "The service brand as relationships builder." **British Journal of Management**, 11 (2): 137-150.
- Scott, A. M. 1967. **The functioning of international political system.** New York : Macmillan.
- Stone, M. C. 1970. Behavior shaping in a classroom for children with cerebral palsy. **Exceptional Children**. 34: 674-677.
- Winett, N. A. and C. C. Winkler . 1982. **Preserving the environment : New Strategies for Behavior change.** New York : Pergamon Press.
- Wolf, C. Jr. 1964. **Saving regressions "self-help" and development performance.** Boston : The RAND corporation

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสาขาศาสตร์
คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสาขาศาสตร์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท โครงการบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาเท่านั้น

แบบสอบถามที่ท่านได้กรอกเรียบร้อยแล้วจะถูกเก็บเป็นความลับจะไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาและจะไม่กระทบต่อการเรียนการสอนท่านแต่อย่างใด ดังนั้นขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นลงในแบบสอบถามนี้อย่างตรงไปตรงมา โปรดกรุณาอ่านคำถามแต่ละข้ออย่างละเอียด และเลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของตัวท่านมากที่สุด

แบบสอบถามใช้เวลาในการทำประมาณ 5 นาที มีจำนวน 4 หน้า โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน
ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชา

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสาขาศาสตร์

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 15 - 18 ปี

☐ สูงกว่า 18 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6

☐ สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6

4. สถาบันกวดวิชาที่ทำการศึกษา (ตอบได้เพียงข้อเดียว)

☐ สถาบันกวดวิชาเคมี อาจารย์อู๋

☐ สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน

☐ สถาบันกวดวิชาแอฟพลายด์ฟิสิกส์

☐ สถาบันกวดวิชาออนดีมานด์

☐ สถาบันกวดวิชาไบโอบีม

5. วิชาที่ท่านได้เลือกเรียนจากสถาบันข้อ 4 (ตอบได้เพียงข้อเดียว)

☐ วิชาเคมี

☐ วิชาฟิสิกส์

☐ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

☐ วิชาชีววิทยา

☐ วิชาคณิตศาสตร์

6. ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา/เทอม

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท

☐ 5,000 - 10,000 บาท

☐ 10,001 - 20,000 บาท

☐ มากกว่า 20,000 บาท

7. จำนวนวันที่เรียนกวดวิชา/สัปดาห์

☐ 1 - 2 วัน

☐ 3 - 4 วัน

☐ 5 - 6 วัน

☐ มากกว่า 6 วัน

8. เกรดเฉลี่ยในข้อ 5 ในโรงเรียนก่อนเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชาที่ท่านเลือก

☐ เกรด 1

☐ เกรด 1.5

☐ เกรด 2

☐ เกรด 2.5

☐ เกรด 3

☐ เกรด 3.5

☐ เกรด 4

9. เกรดเฉลี่ยในข้อ 5 ในโรงเรียนหลังเข้าศึกษาในสถาบันกวดวิชาที่ท่านเลือก

☐ เกรด 1

☐ เกรด 1.5

☐ เกรด 2

☐ เกรด 2.5

☐ เกรด 3

☐ เกรด 3.5

☐ เกรด 4

10. ท่านคิดว่าหลังจากท่านได้เข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาที่ท่านเลือกในข้อ 4 ท่านมีการพัฒนาทางการเรียนรู้และการนำไปประยุกต์ใช้มากขึ้นหรือไม่

☐ การพัฒนาทางการเรียนรู้และการนำไปประยุกต์ใช้ลดลง
☐ การพัฒนาทางการเรียนรู้และการนำไปประยุกต์ใช้เท่าเดิม
☐ การพัฒนาทางการเรียนรู้และการนำไปประยุกต์ใช้เพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุและผลที่เรียนกวดวิชา

1. เหตุผลที่ท่านเลือกเรียนกวดวิชาในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เพื่อเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนในชั้นเรียนปกติ	☐ เพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อ
☐ เรียนที่โรงเรียนไม่เข้าใจ/เรียนไม่ทันเพื่อน	☐ ผู้ปกครองให้เรียน
☐ เพื่อช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น	☐ อื่น(ระบุ).....
☐ เพื่อนชวน	
☐ ครูในโรงเรียนแนะนำให้เรียน	

2. ความพึงพอใจที่มีผลต่อสถาบันกวดวิชาที่ท่านเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เนื้อหาบทเรียน	☐ วิธีการสอนของครูผู้สอน
☐ สถานที่ในการเรียน	☐ การตรงต่อเวลาของผู้สอน
☐ มีชื่อเสียง	☐ ค่าใช้จ่ายในการเรียน
☐ ความสะอาด	☐ การเดินทาง

3. ผลในด้านบวกที่ได้รับจากการกวดวิชาในช่วงที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผลการเรียน/เกรดเฉลี่ยดีขึ้น	☐ มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น
☐ สอบเข้าศึกษาต่อได้	☐ ได้เทคนิคการทำข้อสอบได้รวดเร็วมากขึ้น
☐ อื่นๆ (ระบุ).....	

4. ผลในด้านลบที่ได้รับจากการกวดวิชาในช่วงที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เหนื่อย/ไม่มีเวลาพักผ่อน หรือทำกิจกรรมอื่นๆ
☐ ทำให้ความสนใจในชั้นเรียนปกติลดลง
☐ สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

5. ท่านคิดว่าการกวดวิชาจะสามารถช่วยท่านในเรื่องใดต่อไปนี้ได้ มากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยคำตอบมี 5 ตัวเลือก ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย
 ระดับ 3 หมายถึง ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
 ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ได้คะแนนสอบในโรงเรียนดีขึ้น					
2. ได้เทคนิคในการทำข้อสอบได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น					
3. มีความมั่นใจในการสอบมากขึ้น					
4. มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น					
5. เพิ่มโอกาสการสอบเข้าศึกษาต่อ					
6. ได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์					

**ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชา
สายวิทยาศาสตร์**

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ทฤษฎีการเสริมแรงทางบวก					
1. การสอนของอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะที่เรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้					
2. วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน					
3. สถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาด้านการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อ					
4. สถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวัน					
5. สถาบันสร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่นักเรียน (คำชม หรือสิ่งสนับสนุนรวมทั้งกำลังใจ)					
6. เอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียน					
7. สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนในสถาบัน					

ตารางผนวกที่ 1 ค่าระดับความน่าเชื่อถือด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's Alpha Coefficient)

Cronbach's Alpha	N of Items
0.870	13

ตารางผนวกที่ 2 ค่าระดับความน่าเชื่อถือด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2 ข้อที่ 5 ท่านคิดว่าการกวัดวิชาจะสามารถช่วยท่านในเรื่องใด
ต่อไปนี้ได้ มากน้อยเพียงใด

ข้อ	ข้อความ	Correlated Item - Total Correlation	Alpha If Item Deleted
ส่วนที่ 2	ท่านคิดว่าการกวัดวิชาจะสามารถช่วยท่านในเรื่องใดต่อไปนี้ได้ มากน้อยเพียงใด		
1	ได้คะแนนสอบในโรงเรียนดีขึ้น	.602	.858
2	ได้เทคนิคในการทำข้อสอบได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น	.557	.861
3	มีความมั่นใจในการสอบมากขึ้น	.695	.852
4	มีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น	.540	.862
5	เพิ่มโอกาสการสอบเข้าศึกษาต่อ	.516	.862
6	ได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	.116	.893

ตารางผนวกที่ 3 ค่าระดับความน่าเชื่อถือด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคส่วนที่ 3
ปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชา
วิทยาศาสตร์

ข้อ	ข้อความ	Correlated Item – Total Correlation	AlphaIf Item Deleted
ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการเสริมแรงทางบวกที่มีผลต่อนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาสายวิทยาศาสตร์			
1	การสอนของอาจารย์ในสถาบันมีการกระตุ้นนักเรียนในขณะเรียนส่งผลให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้	.691	.852
2	วิธีการและรูปแบบการกระตุ้นการสอนของอาจารย์ในสถาบันมีความเหมาะสมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนตลอดช่วงเวลาทำการสอน	.684	.853
3	สถาบันกระตุ้นและแก้ปัญหาด้านการเรียนพร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อ	.600	.858
4	สถาบันทำการกระตุ้นด้านการทำเอกสารหรือทำการบ้านส่งประจำวัน	.642	.855
5	สถาบันสร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่นักเรียน (คำชม หรือสิ่งสนับสนุนรวมทั้งกำลังใจ)	.554	.861
6	เอกสารการสอนและตำราเรียนมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียน	.525	.862
7	สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนในสถาบัน	.552	.860

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล

นายจักรพันธ์ ยิ่งคำนุ่น

วัน เดือน ปี ที่เกิด

วันที่ 11 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2529

สถานที่เกิด

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการศึกษา

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

